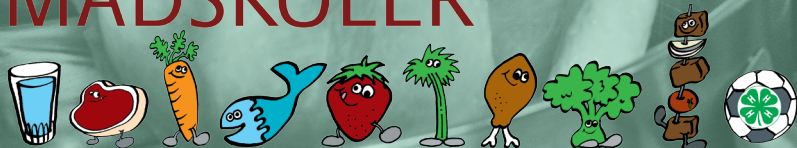


# MADSKOLER

EVALUERING 2017

MADSKOLER



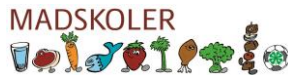
Madskoler arrangeres af  
4H i et ikke kommercielt samarbejde med  
Landbrug & Fødevarer og REMA 1000

**4H**  **REMA 1000**



## Indhold

1. Forord .....	2
2. Antal Madskoler og deres placering .....	3
3. Økonomi .....	5
4. Administration af Madskoler .....	6
5. Forældreevaluering.....	7
6. Planlægning af ugen, ugeprogram og materialer .....	10
7. Undervisning .....	12
8. Maden og madlavningen .....	14
9. Ekskursion .....	16
10. Familiearrangement.....	17
11. Deltagere .....	18
12. Frivillige instruktører .....	20
13. Ældre Sagen .....	23
14. Frivilligambassadører .....	24
15. Samarbejde med PAU .....	25
16. Landsdækkende instruktørmøder.....	27
17. Call-center .....	28
18. Sponsorerede produkter .....	29
19. Hjemmesiden.....	30
20. Databasen .....	32
21. Markedsføring og presse.....	33
22. Sociale medier .....	34
Bilag 1: Positive kommentarer fra forældreevalueringen .....	35
Bilag 2: Konstruktive kommentarer fra forældreevalueringen .....	37
Bilag 3: Ugeprogram 2017.....	38
Bilag 4: Mad-ugeprogram 2017 .....	39
Bilag 5: Oversigt over presseomtale 2017.....	40
Bilag 6: Spørgeguide til brug ved ”Madskoler Callcenter” .....	48



## 1. Forord

Endnu et Madskole-år er overstået, og endnu engang har vi været med til at gøre en forskel for børns madmod og madglæde! Over 1800 børn og unge har via Madskoler 2017 opnået viden samt praktisk erfaring om sund mad, kost og motion. Det er fantastisk, at vi for 14. år i træk kan afholde Madskoler – og der skal lyde en kæmpe stor tak til alle, der har været med til at sikre, at Madskoler 2017 ikke blot blev vellykket, men også noget helt særligt.

2017 blev året, hvor vi fik udfoldet og forbedret vores nye instruktørdatabase. Året har også været et udfordrende år, hvor vi blev konfronteret med færre Madskoler pga. et faldende antal elever fra de pædagogiske assistent-uddannelser. I løbet af sommeren havde vi besøg af både ældreminister Thyra Frank samt beskæftigelsesminister Troels Lund Poulsen. Ældreministerens besøg tog udgangspunkt i vores nye og meget lovende samarbejde med Ældre Sagen – et samarbejde, der har sikret en ny gruppe frivillige instruktører til Madskoler. Under Troels Lund Poulsens besøg satte vi fokus på de udfordringer, nogle frivillige på dagpenge har – udfordringer, der via et bredt politisk flertal nu ser ud til at blive væsentligt forbedret. Samarbejdet med Ældre Sagen samt den nye lovgivning på dagpengeområdet giver os troen på, at vi i 2017 har fået lagt grundlaget for endnu flere Madskoler i fremtiden.

Der hersker ingen tvivl om, at Madskolers eksistens er koblet tæt sammen med deltagelsen af frivillige instruktører. Derfor skal der lyde en særlig tak til alle, som har været instruktør i 2017. I alt har 393 fantastiske frivillige og 44 dygtige elever fra pædagogiske assistent uddannelser været med i løbet af året. Tak for engagementet og indsatsen: Den er ikke blot værdsat af samarbejdspartnerne bag Madskoler, den er i høj grad også værdsat af børn og forældre.

Tak til Madskolers sponsorer: Danish Crown (guldsponsor), Dansk Gartneri / Sæson, Danske Æg, F&H, Fiskebranchen, FÆLLESFONDEN mellem Søren Chr. Sørensen og hustrus Mindefond og Foreningen af jydsk Landboforeninger, Johan Bülow, ROSE, Mejeriernes skolemælksordning samt Nøglehullet ved Fødevarerstyrelsen. Desuden en tak til alle skoler, der har udlånt lokaler til Madskoler og de kommuner, der har bakket op økonomisk såvel som praktisk. Tak til de pædagogiske assistent uddannelser på Bornholm samt i Aarhus og Nykøbing Falster. Endeligt skal der også lyde en tak til Madskole ambassadører: Charan Nelander, Else Molander, Ghita Parry, Ginny Rhodes, Gitte Laub Hansen, Julie Hey, Lars Sonne Hansen, Christine Bendix, Mikkel Marschall og Mette Pedersen.

Den rapport, du netop nu sidder med, vidner om en stor grad af taknemlighed og stolthed - fra forældre, børn, arrangører og instruktører. Sammen er vi med til at gøre en forskel!

Rapporten dækker alle Madskoler, Etniske Madskoler og Ungdomsmadskoler afholdt i sommer- og efterårsferien 2017. God læselyst og på gensyn i 2018.

**December 2017**  
**Line Munk Damsgaard**  
**Projektleder på Madskoler**

*Madskoler arrangeres af 4H i et ikke kommercielt samarbejde  
med Landbrug & Fødevarer og REMA 1000*



## 2. Antal Madskoler og deres placering

I 2017 er der samlet afholdt 110 Madskoler, hvoraf 107 var almindelige Madskoler, 1 var en Etnisk Madskole og 2 var Ungdomsmadskoler. På 18 skoler er der afholdt såkaldte "2 i 1 Madskoler" – Madskoler, hvor der er 24 deltagere eller derover. Det var især de første 2 uger af sommerferien, der var rigtig travle, her blev der i alt afholdt 80 Madskoler.

Uge	Madskole	Etniske Madskoler	Ungdomsmadskoler	I alt
26	38		1	39
27	42		1	43
28	3	1		4
29				
30	5			5
31	16			16
42	3			3
<b>I alt</b>	<b>107</b>	<b>1</b>	<b>2</b>	<b>110</b>

*Madskoler, Etniske Madskoler og Ungdomsmadskoler i 2017.*

Antallet af Madskoler er i år lavere end de foregående år – i 2016 var der i alt 124 Madskoler, mens der i 2015 var 166. Antallet af Ungdomsmadskoler er også lavere end de foregående år, men udviklingen følger den generelle udvikling i antallet af Madskoler. Der blev afholdt 1 Etnisk Madskole i år – sidste år blev der ikke afholdt nogle Etniske Madskoler, hvorimod der de forgangne år har været afholdt mellem én og fire Etniske Madskoler.

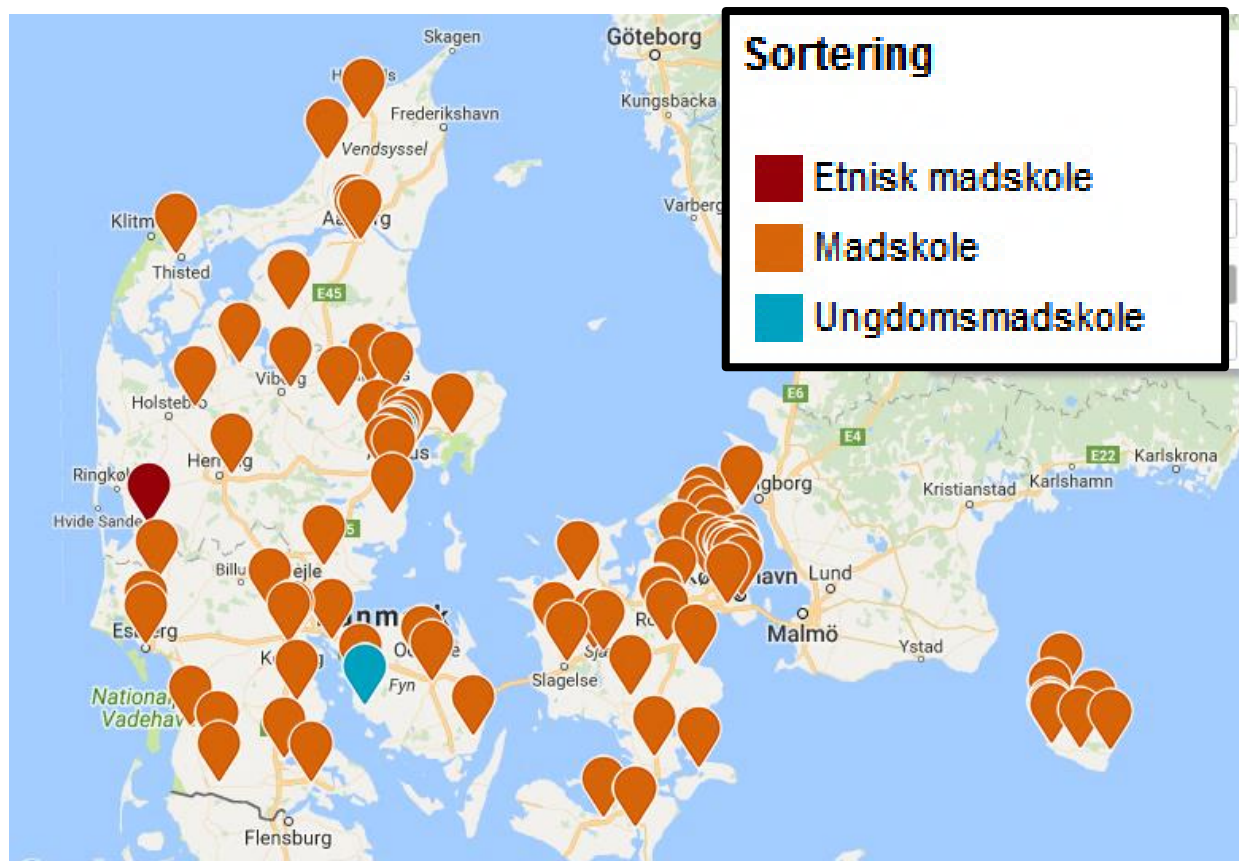
Det lave antal Madskoler kan sandsynligvis især forklares med, at antallet af instruktører tilknyttet *Pædagogisk Assistent Uddannelse (PAU)* (se afsnit 13) har været langt lavere end de foregående år – fra 220 i 2016 til kun 44 i år. I 2016 var der 39 PAU-Madskoler, mens der i år kun var 10. Det lave antal instruktører fra PAU-uddannelsen skyldes, at uddannelsen flere steder er blevet lukket eller sammenlagt og nedjusteret i elevtal.

### Placering af Madskoler i Danmark

Hvor i landet, der udbydes og afholdes Madskoler, Etniske Madskoler og Ungdomsmadskoler, er både afhængig af skoler, der ønsker at udlåne lokale, samt frivillige instruktører/pædagogiske assistentuddannelser, der har lyst til at deltage.

Det generelle billede er, at Madskoler i år har været godt fordelt geografisk, og at der generelt er kommet Madskoler i flere byer end sidste år. Sidste år var der fx blot en enkelt Madskole i Nordjylland, hvorimod der i år var 6, herunder 4 i Aalborg.

## MADSKOLER



Fordelingen af Madskoler i 2017

### Kommentarer til årets resultater:

- *Det er naturligvis ærgerligt at antallet af Madskoler i år er lavere end de foregående år. Der er dog en naturlig forklaring herpå, idet PAU uddannelserne er blevet færre. Samarbejdet med Ældre Sagen samt den nye lovgivning på dagpengeområde giver forhåbninger om flere frivillige og heraf flere Madskoler fremover.*
- *Placeringen af landets Madskoler har ift. sidste år været mere velfordelt, hvilket er rigtig dejligt.*
- *Antallet af Ungdomsmadskoler og Etniske Madskoler er på linje med de foregående år, men de fleste Madskoler er stadig almindelige Madskoler.*

### 3. Økonomi

Der ses en stor variation i de enkelte Madskolers økonomi. I gennemsnit har sommerens Madskoler haft et overskud på omkring 1.300 kr., når man udelukkende ser på de indkøb, der er lavet i forbindelse med selve Madskolen. Herudover har der været udgifter til forklæder og andet materiale. Samlet set matcher deltagergebyret de samlede materialeudgifter. På de få Madskoler, der har haft underskud i 2017, skyldes det typisk brug af store beløb til indkøb af råvarer. Et enkelt sted var et køleskab brudt sammen, et andet sted var der ikke købt ind i REMA 1000, hvilket kan betyde noget for prisen og typen af varer. Et tredje sted har udgifter til rengøring af køkkenet efter Madskolen skabt et underskud.

#### Forskel på Madskolernes økonomi

De Madskoler, hvor 4Hs landsorganisation har ansvaret for økonomien, har i 2017 ikke brugt midler på bus til transport i forbindelse med ekskursionen. Dette ses tydeligt i disse Madskolers regnskaber, som gennemsnitligt viser en udgift på omkring 20 kr. pr. barn til transport og andre udgifter. Anderledes ser det ud for de Madskoler, der bliver afholdt af 4H klubber. Omkring halvdelen af disse Madskoler har arrangeret buskørsel i forbindelse ekskursionen. Madskoler, hvor 4H klubber står for økonomien har generelt højere omkostningerne pr. barn. Det gælder både ved indkøb af råvarer og omkostningerne til transport og andet.

#### Indtægter og sponsorater

Madskolers primære indtægter er deltagergebyrer og støtte fra REMA 1000. I 2017 var deltagergebyret 550 kr. for almindelige Madskoler, 650 kr. for Ungdomsmadskoler og 175 kr. for Etniske Madskoler. De enkelte Madskoler kan opnå merindtægt i forbindelse med familiearrangementet, regionale sponsorater eller tilskud fra kommuner og fonde. I alt har fire Madskoler modtaget støtte fra anden side i form af sponsorater eller støtte. Disse sponsorater ligger beløbsmæssigt mellem 500 kr. og 10.000 kr. På trods af sponsorater har tre af disse fire Madskoler haft et underskud. Dette skyldes bl.a., at netop disse Madskoler har brugt bus til deres udflugt. Disse Madskoler er alle drevet af 4H klubber.

Noget af det, der har forandret sig i forhold til tidligere, er torsdagens forældrearrangement. Arrangementet, hvor barnets familie bliver inviteret på mad mod et mindre beløb, har kun været afholdt på ganske få Madskoler. Som udgangspunkt ser det ud til, at det deltagerbetalingen ved disse arrangementer også dækker de ekstra indkøb.

#### Udgifter

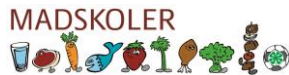
Naturligt nok er Madskolers største udgiftspost råvarer, og der er gennemsnitligt indkøbt råvarer for omkring 4.500 kr. pr. Madskole i 2017, hvilket vurderes som værende meget fornuftigt, og lavere end tidligere. Dette skyldes formodentlig opskrifternes sammensætning og dermed behov for indkøb. Herudover ser det ud til at tidspunkterne for indkøb har betydning for, hvor mange penge Madskolerne ender med at bruge på råvarer. I år virker det til, at indkøbene er blevet fordelt bedre over ugen, hvilket har givet et mindre svind.

#### Økonomihåndtering som ansvar på den enkelte Madskoler

På alle Madskoler udnævnes en instruktør, der er ansvarlig for økonomien. Denne instruktør modtager materialet omkring regnskabet for Madskolen, købekortet til REMA 1000 butikken, samt et "a conto" beløb, typisk på 1.000 kr., der kan bruges i forbindelse med udgifter til offentligt transport eller andre forefaldende udgifter. Den økonomiansvarlige har ansvaret for at få lavet og indsendt regnskabet for Madskolen og afstemt "a conto" beløbet. Med meget få undtagelser fungerer dette tilfredsstillende.

#### Kommentarer til årets resultater:

- *Det er glædeligt, at indtægter på de enkelte Madskoler generelt matcher udgifterne.*
- *Den enkelte Madskoles resultat er rigtig vigtigt for den enkelte 4H-klub, der er økonomisk ansvarlig for den pågældende Madskole, såvel som klubbens motivations for at afvikle Madskoler i fremtiden.*



#### 4. Administration af Madskoler

Administrationen af Madskoler er fordelt på flere lokationer. Hos Landbrug & Fødevarer i København varetages den landsdækkende koordinering og markedsføring af Madskoler. Hos 4Hs hovedkontor i Skejby ligger ansvaret for økonomi og forklædeforsendelser. REMA 1000 i Horsens hjælper med markedsføring samt distribution af sponserede varer og instruktørgaver via butikkerne.

Den lokale koordinering varetages af 4Hs konsulenter, som er placeret på 6 forskellige steder i landet. 4Hs konsulenter bruger i gennemsnit 17,5 timer på forløbet fra forløbet starter med at booke skole, hverve instruktører mv. og til Madskoler er evalueret og regnskabet afsluttet.

##### **Kommentarer til årets resultater:**

- *Der arbejdes løbende med at smidiggøre administrationen af Madskoler.*
- *Tiltaget med forklæder til børn og instruktører, der startede i 2016, er fortsat i 2017 med stor tilfredshed, og det er rigtig positivt, at den administrative byrde ifm. pakning af materialer til instruktører og børn er blevet mindsket.*

## 5. Forældreevaluering

Forældre, som har haft deres barn på Madskoler i løbet af sommeren 2017, har fået tilsendt et elektronisk spørgeskema per mail. Svarprocenten fra forældrene er 58,8 %, og spørgeskemaet er udsendt fra central hånd. Svarprocenten er tilsvarende de foregående år, og det høje tal tyder på, at forældrene er engagerede i projektet og rigtig gerne vil give feedback.

### Gode oplevelser på Madskoler

Størstedelen af forældrene har jf. evalueringen haft en god oplevelse med Madskoler. Som det ses af nedenstående, siger 95,23% af forældrene, at deres overordnede erfaring med at have et barn på Madskoler er enten god eller rigtig god. Det er desuden værd at bemærke, at 3,3 % af forældrene har svaret hverken/eller. Andelen der har svaret dårlig eller rigtig dårlig er dermed 1,4 %.

Spørgsmål	Andel
Overordnede erfaring med at have dit barn på en Madskole er rigtig god/god	95,2 %
Barnet har fået nye venner (enig/helt enig)	65,0 %
Barnet har haft det sjovt (enig/helt enig)	95,3 %

De fleste forældre oplever, at deres børn har haft det sjovt på Madskolen. Desuden er der rigtig mange børn, der får nye venner på Madskolen. Det viser, at Madskoler både er underholdende for børnene og også har et socialt aspekt – hvilket selvfølgelig er rigtig vigtigt, da Madskoler er en ferieaktivitet.

### Større bevidsthed og ændrede madvaner

I forældreevalueringen gives der i høj grad udtryk for, at forældrene synes, at deres børn er blevet mere bevidste om madlavning og sundhed, efter at have været på Madskole. Evalueringen viser også, at størstedelen af børnene smager på nye fødevarer på Madskolen. Det er dog ikke kun børnene, opholdet på Madskole har betydning for - det fremgår også af evalueringen, at ca. 1/3 af forældrene mener, at hele familien er blevet mere bevidst om at spise sundt og varieret, når barnet har været på Madskole.

Spørgsmål	Helt enig/enig
Barnet er blevet mere bevidst om mad og sundhed efter at have været på Madskole	85,5 %
Barnet har smagt på nye fødevarer under Madskolen	80,1 %
Familien er blevet mere bevidst om at spise sundt og varieret, efter at barnet har været på Madskole	34,8 %

### Grobund for mere madlavning i hverdagen

Det fremgår af forældreevalueringen, at forældrene som udgangspunkt forventer, at barnet vil lave mere mad derhjemme efter Madskolen: det fremgår desuden, at det var de færreste børn, der havde en ugentlig maddag før Madskolen, og hele 37,3 % af børnene lavede kun mad en gang om året eller aldrig.

Tilsyneladende kan et ophold på Madskole ændre på dette - 78,1 % af forældrene forventer, at barnet vil begynde at lave mere mad efter Madskolen. Et rigtig flot tal der viser, at forældrene forventer, at opholdet på Madskole også har betydning for barnet i længere tid, end den uge, det varer.



### Sammenligning af PAU-Madskoler og Madskoler med frivillige

I nedenstående tabel sammenlignes forældreevalueringerne fra de Madskoler, der er blevet gennemført med frivillige instruktører, og de Madskoler, der er blevet gennemført med elever fra de pædagogiske assistentuddannelser. Der er ingen væsentlig forskel mellem de to grupper af instruktører, hvilket bekræfter, at børnene har fået en god oplevelse og et positivt udbytte - uanset om Madskoleinstruktørerne er PAU-elever eller frivillige.

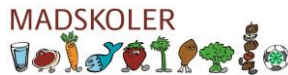
Forældreevaluering 2017	PAU	Frivillige	Alle
Overordnet erfaring med at have et barn på Madskole er rigtig god eller god	94,2 %	95,4 %	95,2 %
Barnet har smagt på nye fødevarer på Madskolen	85,8 %	79,3 %	80,1 %
Det forventes, at barnet begynder at lave mere mad derhjemme efter at have deltaget på Madskolen	76,7 %	78,3 %	78,1 %
Har været tryk ved at overlade barnet til instruktørerne (helt enig eller enig)	96,7 %	97,0 %	97,0 %
Instruktørerne var engagerede og dygtige (helt enig eller enig)	90,8 %	94,0 %	93,6 %
Barnet har fået nye venner på Madskolen (helt enig eller enig)	61,7 %	65,5 %	65,0 %
Barnet har haft det sjovt på Madskolen (helt enig eller enig)	94,2 %	95,5 %	95,3 %
Barnet er blevet mere bevidst om mad og sundhed efter at have været på Madskole (helt enig eller enig)	87,5 %	85,3 %	85,5 %
Familien er efterfølgende blevet mere bevidst om at spise sundt og varieret	28,3 %	35,6 %	34,8 %

### De mange positive kommentarer

Som det ses af foregående tabellen side har næsten samtlige forældre (97,0 %) været trygge ved at overlade deres børn til instruktørerne. Derudover er 93,6 % af forældrene helt enige eller enige i, at instruktørerne var engagerede og dygtige. Sidst i spørgeskemaet har forældrene desuden haft mulighed for at tilføje en kommentar, hvilket 37,7 % har benyttet sig af. Der er mange positive kommentarer, men også konstruktive kommentarer med forslag til forbedringer. Det overordnede billede er, at instruktørernes arbejde bliver værdsat og rost, og mange forældre siger, at deres barn helt sikkert kommer tilbage næste år – eller udtrykker ærgrelse over, at de ikke kan vende tilbage næste år pga. aldersgrænsen.

I bilag 1 ses nogle af de mange positive kommentarer fra forældrene – nedenfor et udpluk:

- *"En fantastisk oplevelse for hele familien, fordi min datter var meget mere motiveret til at lave mad efterfølgende og har været mere åben over for at smage nye fødevarer. Vi er kæmpe fans af Madskolen. Tak til underviserne, der med stor tålmodighed har givet sommerens bedste oplevelse. Vi er dybt taknemmelige."*
- *"Madskoleopholdet har givet hende en meget større selvtilid helt generelt. Hun er blevet mere selvstændig og ser meget frem til at lave opskrifterne for familien derhjemme."*
- *"Kan ikke takke instruktørerne nok. Tusind tak for den oplevelse og den læring, I har givet mit barn - og så i jeres ferie"*



### De kommentarer, vi skal lære af

De fleste kommentarer er positive, men der er også kommentarer, som kan bruges til at forbedre Madskoler for både børn og instruktører. I bilag 2 ses uddrag af de konstruktive kommentarer fra forældreevalueringen - nedenfor en sammenfatning:

- **For lange dage:** Nogle forældre beskriver, at dagene har været for lange og for intensive, og at børnene har været trætte efter en dag på Madskole. Derudover efterspørger nogle forældre flere pauser. Eksempel på citat: *"Det var lidt lange dage. 9.00-14.30 havde været bedre."*
- **For stort aldersspring:** Nogle forældre ønsker, at aldersgrænsen indsnævres – bl.a. fordi man har oplevet det som værende svært for børnene at arbejde sammen på tværs af aldersskel, og at de store børn har taget styringen.
- **Kommunikation og tydelighed:** Der efterspørges bedre/mere kommunikation. Forældrenes kommentarer går typisk på, at de har modtaget deltagerbrevet for sent, at der har været fejl, eller at der generelt har været for få informationer om programmet.
- **Forældrearrangement:** I år er familiearrangementets form blevet ændret – og flere af de forældre, hvis børn har været på Madskole før, har været skuffede, idet de forventede den gamle form, hvor der blev serveret aftensmad. Derudover har nogle forældre oplevet arrangementet som uorganiseret. Eksempler på citater:
  - *"Forældrene troede at de fik aftensmad der, men de fik kun smagsprøver. Det vil være en god ide med bedre information herom."*
  - *"Selve fællesarrangementet med spising kunne godt have været lidt mere organiseret, men det var dejligt at komme på besøg."*

### Kommentarer til årets resultater:

- *Det er rigtig positivt, at svarprocenten er så høj.*
- *Tilbagemeldinger er overordnet rigtig positive. De foregående to år har resultaterne dog været endnu mere positive – det er ikke en alarmerende forskel, men vi er naturligvis opmærksomme herpå.*
- *Det er vigtigt, at kommunikere effektivt og tydeligt og gøre forældrene opmærksomme på praktiske oplysninger. Særligt skal der arbejdes på tydelig kommunikation i forhold til familiearrangementet.*
- *Forældreevalueringen er et rigtig godt redskab til både at forbedre kommende Madskoler samt som dokumentation overfor presse og fremtidige og nuværende sponsorer.*

## 6. Planlægning af ugen, ugeprogram og materialer

Det er forskelligt fra Madskole til Madskole, hvordan planlægningen foregår. På nogle Madskoler ligger hele ansvaret for planlægningen på en person, mens ansvaret uddelegeres blandt alle instruktører på andre Madskoler. I hvilket omfang, de lokale konsulenter deltager i planlægning og forberedelse af Madskoleugen, afhænger af instruktørernes kendskab og erfaring til projektet, og om de har baggrund i 4H, eller om de er instruktører udefra.

Kontaktpersonerne fra de enkelte Madskoler har besvaret en instruktørevaluering på vegne af den pågældende Madskole-instruktørgruppe. Heraf ses, at 97,3 % af instruktørerne er enige eller helt enige i, at deres Madskole overordnet er forløbet godt.

90,3 % af kontaktpersonerne på sommerens Madskoler svarer, at de fik den hjælp, de havde behov for af de tilknyttede konsulenter. Tallet matcher sidste års resultat. Samarbejdet i instruktørgruppen betegnes som værende godt hos 86,30 % af kontaktpersonerne. Det er et fald på 6 procentpoint ift. sidste år, hvorfor det er vigtigt at have fokus på det interne samarbejde hos instruktørerne – dette nævnes også i de kvalitative kommentarer.

### Ugeprogram

Madskoler varer ofte fra kl. 9.00 til kl. 15.30 (instruktører møder typisk ½-1 time tidligere og går ligeledes ½-1 time senere). Langt hovedparten af Madskoler (91,9 %) har valgt at følge dette års ugeprogram (se bilag 3) enten fuldstændig eller med mindre ændringer. Dette betyder, at ca. 8 % af Madskoler har valgt at lave deres helt eget program. Alle Madskoler, der ikke benyttede det færdiglavede Ugeprogram 2017, er blevet bedt om at indsende deres eget ugeprogram til den landsdækkende Madskolekoordinator, som har givet feedback herpå.

I år svarede 94,59 % af kontaktpersonerne, at der var god hjælp at hente i instruktørmaterialet – hvilket er en stigning på over 10 procentpoint ift. sidste år.

### Brug af materialer

Næsten alle Madskoler har benyttet Madbogen 2017 og Ugeprogram 2017 i nogen grad. Herudover har omkring 60 % af de afholdte Madskoler brugt "Brug Skallen" og opslagsværket på hjemmesiden.

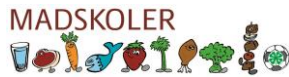
Brug af materialer på Madskoler	
Madbogen 2017	98,7 %
Ugeprogram 2017	97,3 %
Madskolespillet "Brug Skallen"	62,2 %
Opslagsværk på hjemmesiden	58,1 %
Andet	43,2 %

### Forslag, ønsker og muligheder fra instruktørerne om programmet og materialerne:

I instruktørernes tilbagemeldinger nævnes en række forslag, ønsker og muligheder i forhold til programmet og Madbogen – de centrale temaer er nævnt herunder.

#### Ugeprogrammet 2017

- Der ønskes generelt et mindre tætpakket program med mere plads til pauser.
- Mere tid til madlavning (fremfor undervisning).
- Ønsker om et mere overskueligt ugeprogram.



### Madbogen 2017

- Mere moderne opskrifter.
- Flere udfordrende retter.
- Flere simple retter.

### Kommentarer til årets resultater:

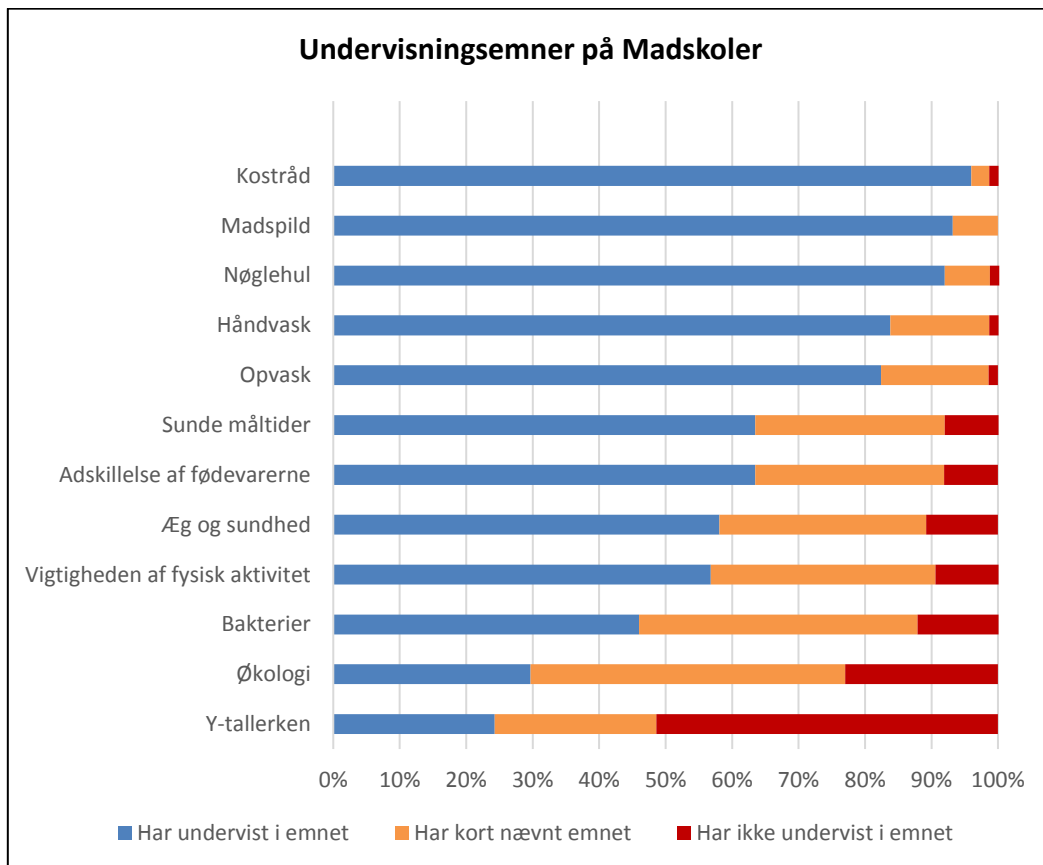
- *Det er positivt, at så mange af instruktørerne føler, at Madskolen er gået godt, samt at andelen som har fundet sig hjulpet af instruktørmaterialet er øget.*
- *Faldet i andelen, som synes sammenholdet i instruktørgruppen har været godt, er vigtig at være opmærksom på. Sammenholdet blandt instruktørerne er essentiel for den enkelte instruktørs oplevelse af at være frivillig på Madskole – herunder lysten til at komme igen.*
- *Der arbejdes løbende på optimering af instruktørmaterialet.*
- *Det anbefales, at instruktører, som ikke har været på Madskole før, følger det færdiglavede ugeprogram.*

## 7. Undervisning

Undervisningen i hygiejne, mad, måltider og sundhed er vigtige elementer på alle Madskoler. Ifølge evalueringen mener 91,9 % af instruktørerne, at undervisningen gik rigtig godt eller godt. De øvrige 8,1 % har vurderet undervisningen til en middelmådig karakter, mens ingen har vurderet undervisningen som dårlig eller rigtig dårlig. Dette er en positiv stigning set i forhold til sidste år, hvor 81,98 % svarede, at undervisningen gik godt eller rigtig godt.

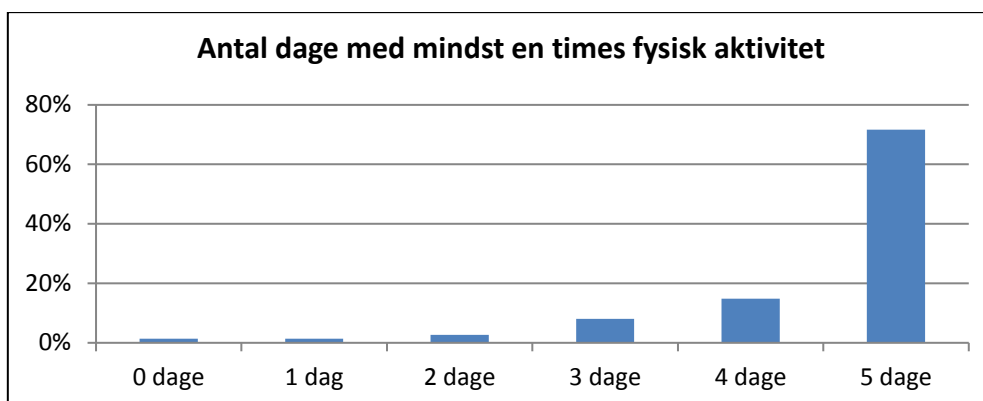
Flere instruktører påpeger, at de har nedprioriteret undervisning til fordel for madlavning, når programmet var svært at nå. Derudover beretter de også, at det var svært at holde børnenes koncentration, og at undervisningen ofte blev for teoretisk.

Introduktion af køkken- og hygiejneregler gives primært om mandagen, men gentages typisk i løbet af ugen. Hvilke emner, der er undervist i på Madskoler, ses i diagrammet nedenfor. Det er værd at bemærke, at instruktørerne sagtens kan have snakket om fx sunde måltider uden at have decideret undervist i det, hvorfor nogle af tallene kan forekomme lidt lave.



### Fysisk aktivitet

Fysisk aktivitet er et vigtigt element på Madskoler, ikke kun fordi det er en vigtig del af en sund dagligdag, men også fordi det giver børnene en pause fra madlavningen og styrker deres koncentrationsevne efterfølgende. I gennemsnit har der været ca. 4,5 dage med mindst en times fysisk aktivitet. Derudover synes størstedelen af kontaktpersonerne (87,8 %), at den fysiske aktivitet gik rigtig godt eller godt. Nedenfor er antallet af dage med mindst en times fysisk aktivitet (jf. instruktørernes vurdering) illustreret i et diagram.



### Forældrenes tilbagemelding

Til sammenligning med instruktørernes beskrivelse af, hvad der er blevet undervist i på Madskoler, er forældrene ligeledes blevet spurgt om, hvilke emner deres barn har lært om på Madskolen. Resultatet ses nedenfor. Det skal nævnes, at forældrene ikke har været til stede under Madskolen - og børnene har ikke nødvendigvis berettet om *alle* undervisningsemnerne.

Emne	Procent
Madspild	88 %
Sunde måltider	81 %
Nøglehul	77 %
Håndvask	69 %
Kostråd	69 %
Opvask	67 %
Adskillelse af fødevarerne	50 %
Bakterier	49 %
Vigtigheden af fysisk aktivitet	43 %
Økologi	43 %
Æg og sundhed	29 %
Y-tallerken	24 %
Gi' madpakken en hånd / De fem fingre	18 %

Som det ses af skemaet, er emnerne madspild, sunde måltider og Nøglehullet på top tre over de emner, forældrene mener, deres børn har lært om. Overordnet set stemmer forældrenes tilbagemeldinger godt overens med det, instruktørerne fortæller, de har undervist i.

### Kommentarer til årets resultater:

- *Det er rigtigt positivt, at størstedelen af forældrene oplever, at børnene er blevet undervist i madspild, Nøglehullet og sunde måltider.*
- *Det er dejligt, at instruktørerne mener, at undervisningen generelt er gået godt, og at der er sket en positiv udvikling i oplevelsen heraf set i forhold til sidste år.*

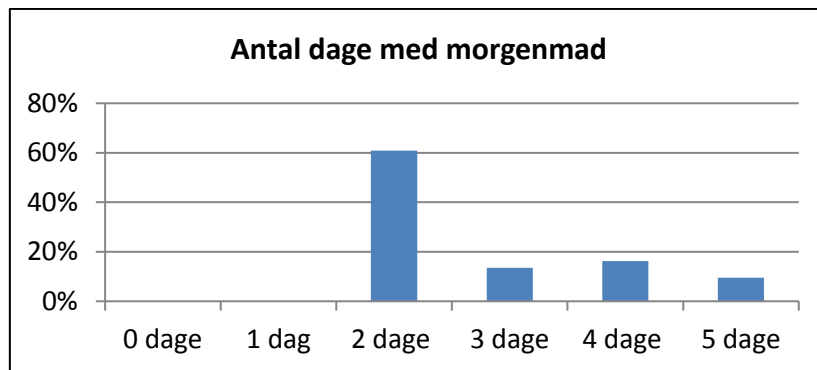
## 8. Maden og madlavningen

Stort set alle Madskoler har benyttet Madbogen 2017 i en eller anden grad (98,7 %). Bemærkelsesværdigt er det desuden, at alle (100 %) kontaktpersoner melder, at madlavningsdelen på Madskolen er gået godt eller rigtig godt. Et flot og vigtigt resultat, eftersom madlavning er det den grundlæggende aktivitet på Madskoler. De fleste instruktører fortæller desuden, at netop madlavningen har været den sjoveste og vigtigste del af ugen.

Instruktørerne beretter generelt, at de har haft et stort et stort fokus på sundhed i forbindelse med madlavningen. Selvom der på de fleste Madskoler er lavet søde sager i løbet af ugen, er instruktørerne meget opmærksomme på, at der ikke er for meget sukker eller fedt i. Derudover ser det ud til, at instruktørerne generelt på alle Madskoler er opmærksomme på at følge kostrådene, og at sikre maden er varieret og herunder dækker alle fødevarergrupper.

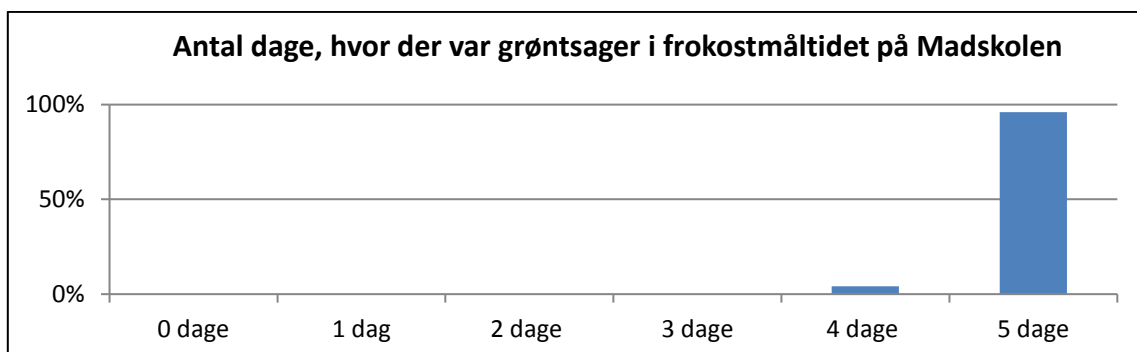
### Morgenmad

I gennemsnit lavede hver Madskole morgenmad 3,7 gange på de 5 dage. De fleste Madskoler lavede morgenmad 2 dage.



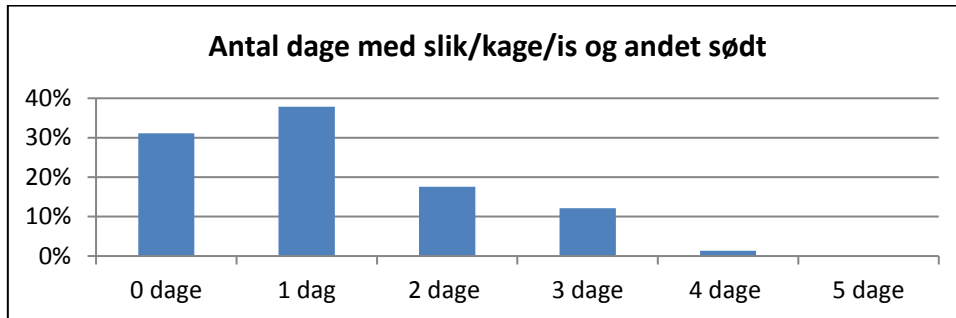
### Grøntsager

Grøntsager er en vigtig del af Madskoler, og der er et stort fokus på at få nok grøntsager generelt, da dette indgår som et af Sundhedsstyrelsens officielle kostråd. Derfor er der også frugt eller grønt i næsten alle retterne i Madbogen 2017. I nedenstående diagram er det illustreret, hvor mange dage, der indgik grønt i frokostmåltid på Madskoler. Det fremgår, at alle kontaktansvarlige, der har deltaget, har svaret, at der var grønt i frokostmåltidet 4 eller 5 dage.



### Søde sager

Kontaktpersonerne fortæller, at der typisk er serveret søde sager i forbindelse med familiearrangementet eller på den sidste dag. Diagrammet herunder viser, hvor mange dage, der blev lavet/serveret søde sager. Dog skal det siges, at betegnelsen "sødt" kan være subjektiv. Flere af instruktørerne har kategoriseret *is-the*, *nektariner med flødeskum* og *kiwi med mørk chokolade* fra Madbogen 2017 som "sødt".

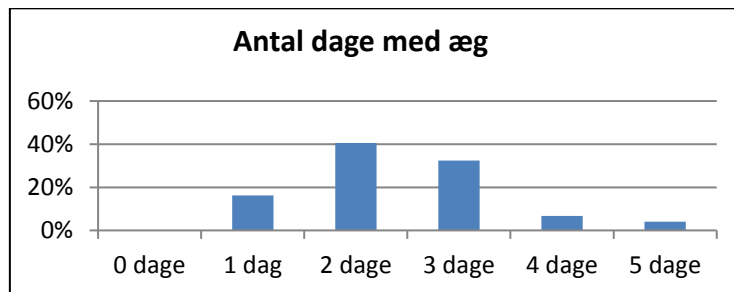


### Fisk

Fisk er en vigtig del af kostrådene og naturligvis også et vigtigt element i madlavningen på Madskole. Størstedelen af Madskoler (ca. 89 %) lavede mad med fisk en gang – enkelte 2 eller 3 gange i løbet af ugen.

### Æg

Æg er en fødevarer, som kan bruges til mange ting, hvilket der forsøges illustreret via maden såvel som undervisningen på Madskoler. Nedenstående diagram viser, hvor mange dage, der er blevet benyttet æg i madlavningen på Madskoler.



### Kommentarer til årets resultater:

- *Det er særdeles positivt, at madlavningen er gået godt på alle Madskoler, samt at instruktørerne generelt er meget opmærksomme på sundhed.*
- *Overordnet ser det ud til, at maden på Madskolerne har været sund og varieret.*



## 9. Ekskursion

I løbet af en Madskoleuge skal der minimum være planlagt én ekskursion til en jordbrugs- og/eller fødevarer virksomhed for at børnene kan lære om fødevarer i kæden fra jord til bord. Generelt er tilbagemeldingerne herom positive fra instruktører såvel som forældre. Ifølge evalueringen fra instruktørerne vurderer 89,2 %, at ekskursionen er gået godt eller rigtig godt.

Det er 4H konsulentens ansvar at sikre, at der gennemføres en ekskursion på alle Madskoler. I praksis er det oftest instruktørerne, der står for planlægningen af ekskursionen, som kan gå til alt fra landbrug, fiskehandlere eller fødevarerfabrikker. I instruktør databasen findes en liste over tidligere ekskursionssteder.

### Transport og økonomi

Instruktørerne planlægger oftest selv transporten til og fra ekskursionsstedet. Enkelte steder bliver denne opgave lagt over på konsulenten. Transporten til ekskursionerne foregår på meget forskellig vis: Gåben, cykel, offentlig transport, lejet bu, instruktørernes egne biler eller via forældre kørsel. Transport med busselskab er generelt en dyr løsning, som typisk kræver at der skaffes ekstra midler til den pågældende Madskole – fx via sponsorater.

Generelt er de instruktører, der har benyttet busselskaber tilfredse med transporten. Enkelte, der har benyttet andre transportformer, beretter, at de har været mindre bekvemme. I forhold til kørsel i instruktørernes private biler, er der enkelte forældre, der har været bekymrede for sikkerheden, da de ikke kendte instruktørerne og deres kørsel.

### Forslag, ønsker og muligheder fra instruktørerne:

- Den mad, der skulle laves til ekskursionen, var knap så madpakke-egnet.
- Enkelte instruktører nævner, at planlægning af ekskursion er en af grundene til, de ikke har meldt sig som kontaktansvarlige.

### Kommentarer fra forældrene vedr. ekskursionen:

- *"Det var meget sjovt at være på bondegårdstur"*
- *"Fantastisk tur til bondegård. Aldrig har han været så tæt på en kalv i så lang tid"*
- *"Ekskursionen var han ikke begejstret for - ifølge ham var det en bondegårdstur hvor man ikke måtte røre/kæle med dyrene herunder kaniner."*

### Kommentarer til årets resultater:

- *Ekskursionen er et centralt led i at lære børnene om, hvor fødevarer kommer fra.*
- *Det er op til den enkelte instruktørgruppe på Madskolen at beslutte, hvor turen skal gå hen. Der arbejdes stadig på at opdatere databasen med et bredt udsnit af konkrete forslag til ekskursionssteder – samt sikre at instruktørernes kender til databasens eksistens.*
- *Instruktørernes kendskab til muligheden til at bruge forældrenes hjælp i forbindelse med transporten skal forbedres.*

## 10. Familiearrangement

I løbet af ugen afholdes der på alle Madskoler et arrangement for børnenes familier. Formålet med arrangementet er, at forældrene får indblik i ugens forløb, og at børnene får mulighed for at fortælle og vise, hvad de har lært på Madskolen.

De forrige år har arrangementet været et middagsarrangement med aftensmad, hvor tilmelding og deltagerbetaling var nødvendig. I år blev der lagt op til, at arrangementet var gratis og uden tilmelding, samt at maden var smagsprøver og tiden til arrangementet forkortet med en halv time. Anbefalingen har været, at nye instruktørgrupper fulgte den nye model for familiearrangementet, mens instruktører, som havde været med tidligere, kunne vælge mellem den gamle og den nye model. Overordnet er familiearrangementet blevet mere overskueligt og mindre arbejdskrævende for instruktørerne. Dette er essentielt set i forhold til instruktørernes lyst til at deltage som frivillige en anden gang. Nedenfor er den nye model skitseret kort.

<b>16.00</b>	En instruktør byder velkommen og fortæller om eftermiddagens program.
<b>16.15</b>	Familierne cirkulerer rundt mellem 4 stationer, hvor børnene fortæller om et emne, de har lært om i løbet af ugen, samt byder på en smagsprøve. Hvis der er tid efter stationerne er gennemført, kan børnene teste deres forældre via en tip en 13'er.  Inden der siges farvel, overrækkes Madskolediplomer til børnene.
<b>17.30</b>	Der siges tak for i dag. Oprydning og opvask, hvor forældrene opfordres til at give en hånd med.

Kommunikation og struktur i forbindelse med familiearrangementet er essentielt for at det bliver en god oplevelse for alle. En forælder skriver: *"Afslutningen på skolen druknede lidt i larm og manglende organisering. Det havde været fint hvis der var en af de voksne fra skolen som fra start af arrangementet sagde hvad der skulle ske og hvad det var, som der var lavet smagsprøver på."*

Det fremgår også tydeligt i forældreevalueringen, at det er vigtigt at forældrene (på forhånd) tydeligt informeres om, hvad de inviteres til. Flere af de forældre, hvis børn har været på Madskole tidligere, har ikke været opmærksomme på, at der ikke længere er tale om et formelt middagsarrangement – og det har der været en vis grad af skuffelse over. En forælder: *"Må være ærlig og sige, at dagens familiearrangement var virkelig en skuffelse. Vi troede, at børnene skulle lave aftensmad til os, hvor vi skulle sidde og spise og hygge sammen."*

### Kommentarer til årets resultater

- Tanken med familiearrangementet er, at børnene skal vise deres forældre, hvad de har lært og lavet på Madskolen – og det synes det at gøre.
- Kommunikationen omkring familiearrangementets form og indhold skal forbedres. Ligeledes skal der arbejdes med at klæde instruktørerne bedre på til at afholde arrangementet.

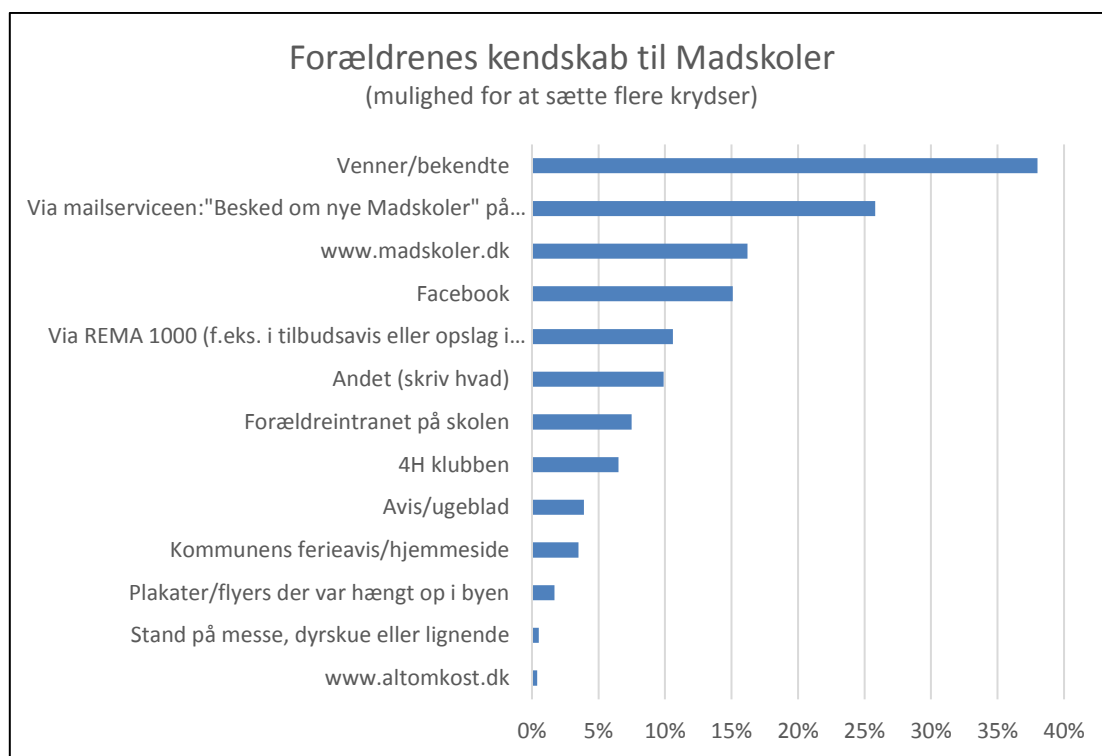
## 11. Deltagere

I løbet af 2017 har 1833 børn deltaget på en almindelig Madskole, Etnisk Madskole eller Ungdomsmadskole i Danmark. Heraf har 17 børn deltaget på en Etnisk Madskole, 28 på en Ungdomsmadskole, mens resten har deltaget på en almindelig Madskole. Antallet af børn på de enkelte Madskoler er meget svingende, men gennemsnittet er ca. 20 børn. Det totale antal af deltagende børn er som tidligere beskrevet markant lavere set i forhold til de foregående to år, hvor deltagerantallet lå på hhv. 2.132 og 2.692 børn.

Ifølge forældreevalueringen havde 25,2 % af dette års Madskoledeltagere tidligere deltaget på en Madskole.

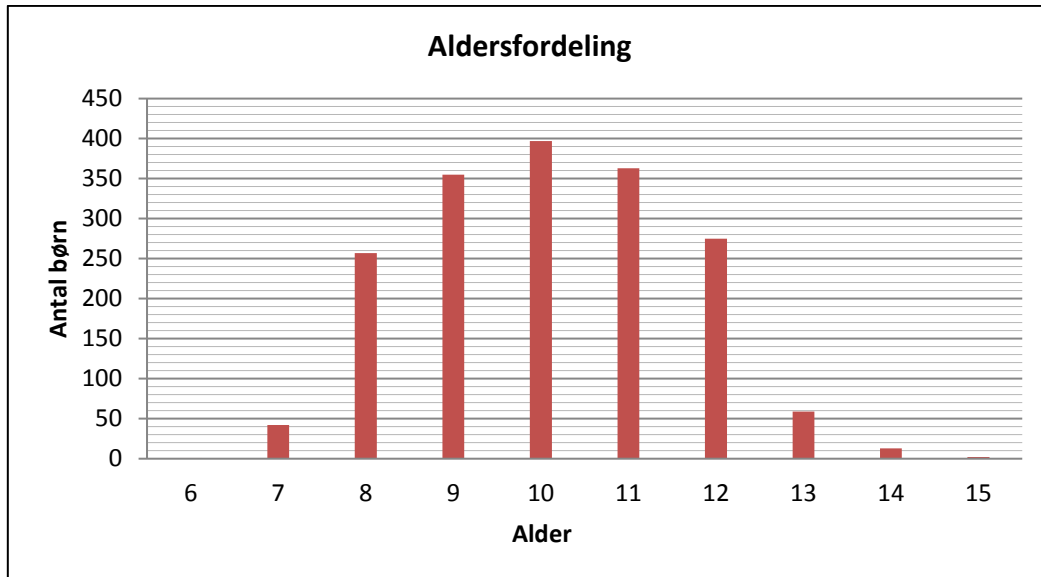
### Rekruttering

Forældrene opnår kendskab til Madskoler via mange forskellige platforme. Igennem forældreevalueringen fortæller lidt over 25 % af forældrene, at de har fået kendskab til Madskoler via venner og bekendte. Endvidere er Madskolers egen hjemmeside en vigtig kilde til at udbrede kendskabet til Madskoler. Det ses også, at rigtig mange af forældrene benytter sig af mail-service-funktionen på hjemmesiden. Derudover er REMA1000, forældreintranet samt 4H også steder, hvor forældrene får kendskab til Madskoler - men som det ses i nedstående diagram, er omtale fra tidligere Madskoledeltagere fortsat den bedste reklame.



### Køn og alder

Kønsfordelingen har rykket sig lidt i år set i forhold til de foregående år, hvor hver tredje deltager var drenge. I 2017 er andelen af piger vokset således, at hele 76,2 % af deltagerne er piger, mens 23,8 % er drenge. I modsætning til kønsfordelingen er aldersfordelingen mere jævn, som det illustreres herunder:



Den officielle aldersgrænse på en almindelig Madskole samt på Etniske Madskoler er 8-12 år og 13-15 år på Ungdomsmadskoler. Det er tilladt for den enkelte Madskole at udvide aldersgrænserne, hvis dette ønskes. Instruktøernes holdning til aldersgrænsen for deltagelse på Madskole er varierende. Nogle instruktører foretrækker homogene aldersgrupper, hvorimod andre instruktører ikke ser et problem i grupper med stor aldersspredning.

I evalueringen nævner flere instruktører, at aldersspredningen var for stor: De syntes, det var svært at få de større og mindre børn til at samarbejde, og de oplevede, at de mindre børn ofte blev hensat til opvasken. Omvendt var der også en del instruktører, der oplevede, at aldersforskellen var gunstig: De større børn hjalp i høj grad de små og fik derved også en positiv oplevelse i form af at kunne lære fra sig.

**Kommentarer til årets resultater:**

- *Det er bemærkelsesværdigt, at andelen af drenge er faldet.*
- *Mund til mund-metoden og herunder positiv omtale fra tidligere deltagere er fortsat den bedste markedsføring for Madskoler.*
- *Det er vigtigt, at mailservicen er velfungerende, samt at hjemmesiden er opdateret og indbydende, idet rekrutteringen af børn i høj grad foregår herigennem.*
- *Som udgangspunkt anbefales det at fastholde de officielle aldersgrænser – det vil dog fortsat være op til instruktørerne at beslutte, om der gives dispensation herfor.*

## 12. Frivillige instruktører

På årets Madskoler har der været tilknyttet 393 frivillige instruktører og 44 PAU-elever (læs mere om PAU-samarbejdet i afsnit 15). De frivillige instruktører har mange forskellige baggrunde og grunde til at deltage, men fælles for dem alle er, at de har lysten og interessen for at være sammen med børn og lave mad sammen med børn.

I år har ca. 239 potentielle frivillige instruktører tilmeldt sig uden at blive instruktør i sommeren 2017. Dette er der forskellige årsager til: Bl.a. at det ikke er lykkedes at finde nok yderligere instruktører til samme område og uge, sygdom, arbejde eller andre forpligtelser. Det er særligt sene frameldinger, der er kritisk for projektet, og disse har der været en del af i år.

Den aktive instruktørgruppes beskæftigelse jf. instruktørevalueringen	Procent
Studerende	42,4 %
Pensionist / efterløn	26,9 %
Fuldtidsansat	15,9 %
Arbejdsløs	5,5 %
Andet	4,5 %
Selvstændig	2,1 %
Deltidsansat	1,7 %
Barsel	0,7 %
Hjemmegående	0,3 %

### Instruktører hører om Madskoler i deres omgangskreds

Nedenstående tabel viser, hvordan de frivillige instruktører har fået kendskab til Madskoler. Cirka 22,5 % af de frivillige instruktører får kendskab til Madskoler gennem venner eller familie. Desuden er hhv. sociale medier, REMA 1000 og Ældre Sagen vigtige rekrutteringskanaler.

Hvordan fik du kendskab til Madskoler? (mulighed for at sætte flere krydser)	Procent
Personligt via venner	21,3
Sociale medier	20,6
Via REMA 1000	17,9
Via Ældre Sagen	14,8
Andet	14,1
I forbindelse med min uddannelse (ej pædagogisk assistent)	13,7
Via 4H	11,0
Personligt via familie	7,9
Som et led i min pædagogiske assistent uddannelse	6,2
Via Landbrug & Fødevarer	2,1

### Hvorfor blive frivillig?

De vigtigste bevæggrunde for at tilmelde sig som frivillig er (1) det anses som en spændende personlig udfordring og (2) instruktørerne tiltales af Madskolers mulighed for at kombinere arbejdet med børn, sundhed, mad og bevægelse i ét samlet forløb. Det er desuden værd at bemærke, at 74,2 % af instruktørerne meldte sig som frivillige, fordi de gerne ville lære nye mennesker at kende. Det viser, at det er rigtig vigtigt skabe rammerne for, at instruktørerne får et godt sammenhold og lærer hinanden at kende.

Hvorfor meldte du dig som frivillig?	Procent
Jeg anså det som en spændende personlig udfordring	90,0 %
Jeg blev tiltalt af Madskolers mulighed for at kombinere arbejdet med børn, sundhed, mad og bevægelse i et samlet forløb	85,6 %
Jeg ville gerne lære nye mennesker at kende	74,2 %
Det var en god mulighed for at gøre noget meningsfuldt i ferien	72,9 %
Jeg kunne godt tænke mig at prøve at arbejde i et frivillighedsprojekt	70,5 %
Jeg ville gerne forbedre mine pædagogiske kompetencer	58,1 %
Det var en god mulighed for at få noget på mit CV	56,0 %
Det var en mulighed for afveksling fra mit øvrige arbejdsliv	45,4 %
Det var et relevant led i min igangværende uddannelse	36,1 %
Fordi mine venner anbefalede mig at gøre det	17,5 %
Fordi jeg blev anbefalet det via mine kontakter i 4H	12,4 %
Fordi nogen i min familie anbefalede mig at gøre det	11,3 %

### Oplevelsen som frivillig Madskoleinstruktør

Langt størstedelen af de frivillige (92,8 %) fortæller, at Madskole-forløbet har været godt. I forlængelse heraf oplever de fleste instruktører, at Madbogen og Ugeprogrammet er gennemarbejdet og en hjælp igennem forløbet. Der er dog også instruktører, som mener, at tidsplanen er for stram. I nedenstående tabel fremgår det, hvad instruktørerne får ud af at være Madskoleinstruktør. Muligheden for at gøre en forskel står som det ultimativt vigtigste for de frivillige – dette fremgår både i de kvantitative og kvalitative del af instruktørernes evaluering.

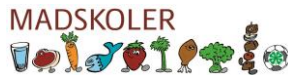
Hvad har du fået ud af at være Madskoleinstruktør?	Meget enig eller enig
Jeg fik mulighed for at gøre en forskel med hensyn til børns viden om fødevarer, madlavning og lyst til selv at lave mad	96,6 %
Jeg fik erfaringer, som jeg kan bruge i min hverdag	70,5 %
Jeg fik flere pædagogiske kompetencer	65,6 %
Jeg fik erfaringer, som jeg kan bruge i arbejdssammenhæng	51,6 %
Det har haft betydning for mig, at jeg kan skrive instruktøraktiviteten på mit cv.	47,1 %
Jeg fik erfaringer, som jeg kan bruge i en aktuel studiesammenhæng	37,8 %

En stor del af Madskole-instruktørerne er studerende. Denne instruktørgruppe vælger i høj grad at tilmelde sig for at få noget relevant frivilligt arbejde på deres CV samt for at få prøvet teorien, de kender fra studiet, af i praksis. Ifølge evalueringen er ca. 40 % af Madskoleinstruktørerne studerende, og ud af disse svarer 88,62 %, at de valgte at være instruktører, fordi det var en god mulighed for at få noget på CV'et. Samtidig svarer 72,4 % af de studerende instruktører, at de har fået erfaringer, de kan bruge i en aktuel studiesammenhæng.

### Lyst til at deltage igen

58,3 % af de frivillige instruktører siger, at de med meget stor eller stor sandsynlighed vil melde sig som instruktører til næste år. Dette tal er lidt lavere end sidste år, hvor ca. 65 % sagde, de ville melde sig igen. Det er samtidig bemærkelsesværdigt, at der i år var 23,9 % af instruktørerne, der havde været instruktører på en Madskole før. Det vil altså sige, at på trods af, at flere siger, de vil melde sig igen, er der ikke mange, der faktisk realiserer det.

De instruktører, der i evalueringen siger, at de ikke har lyst til at melde sig igen næste år, begrundes dette med, at de skulle bruge mere tid på opgaven, end de havde regnet med, eller at ugen var for hård.



Derudover er der også en del, som synes, at forberedelserne var for omfattende, eller at de havde svært ved at afsætte så meget fritid på den type af frivilligt arbejde. Det er dog også værd at nævne, at 51,8 % af de instruktører, der ikke vil vende tilbage svarer, at det skyldes, at de vil prøve noget andet, på trods af, at oplevelsen med Madskoler var god.

#### **Tendenser fra ”ting, der kunne være gået bedre” fra instruktørerne:**

- *Problemer i instruktørgruppen:* En del af de instruktører, der har været mindre tilfredse med forløbet, beretter, at det skyldes interne problemer i instruktørgruppen – fx at en instruktør ikke har levet op til det aftalte/forventede, eller at gruppen ikke fungerede socialt.
- *Problemer med at nå det hele:* Mange af instruktørerne beretter om udfordringer med at nå alle elementerne i programmet samt fortæller, at de ofte måtte skære pauser fra.
- *For hårdt:* Nogle instruktører beretter, at det har været fysisk hårdt at være på Madskole i en hel uge, og nogle er blevet overraskede over den fysiske byrde.

#### **Forslag til rekruttering, fastholdelse og udvikling af instruktører:**

- Enkelte instruktører efterlyser pædagogiske redskaber til at håndtere udfordrende børn.
- Mange instruktører mener, at man kan få flere til at melde sig ved at sætte mere fokus på, at man som instruktør vil kunne bidrage til børn og unges kostvaner og sundhed.

#### **Kommentarer til årets resultater:**

- *Det er helt fantastisk, at så mange mennesker vælger at bruge en uge af deres ferie på at hjælpe som frivillige på en Madskole.*
- *Det er rigtig positivt, at så mange studerende har lyst til at være Madskoleinstruktører, der skal dog fremover arbejdes på også at tiltrække andre målgrupper.*
- *Der skal ses på, hvordan frafaldet af frivillige instruktører minimeres. Den største udfordring med frafald er, når afmeldingen kommer tæt på Madskolens afholdelse.*
- *Det er både ærgerligt og u hensigtsmæssigt, når det ej er muligt at gøre brug af de frivillige som tilmelder sig.*

### 13. Ældre Sagen

Som noget nyt i år er Madskoler gået ind i et samarbejde med Ældre Sagen. Samarbejdet har haft til formål at rekruttere medlemmer af Ældre Sagen som frivillige madskoleinstruktører. I alt har 119 af Ældre Sagens medlemmer tilmeldt sig. Det er dog kun 57, der endte med at blive instruktører på en Madskole. Det vil altså sige, at 52 % af de tilmeldinger, der blev modtaget fra Ældre Sagen *ikke* endte som instruktører.

Frivillige fra Ældre Sagen har været medvirkende til, at mange Madskoler blev realiseret, enten i form af et helt hold af ældre, eller som en del af instruktørkorpset. Herudover har samarbejdet resulteret i en række positive presseomtaler i løbet af foråret og sommeren, både i lokale og landsdækkende medier (se bilag 5 for oversigt over presseomtale 2017).

#### Procedure for tilmeldinger

Proceduren for tilmelding af instruktører fra Ældre Sagen var anderledes end for de øvrige instruktører: De tilmeldte sig først hos Ældre Sagen, der derefter ugentligt videresendte en datafil med alle de nye frivillige. Denne datafil blev dernæst indlæst i Madskolers instruktørdatabase, hvorefter de enkelte frivillige fik en mail om, at de skulle ind og lave en adgangskode til systemet, samt oplyse deres CPR-nummer.

Oplevede udfordringer med den beskrevne tilmeldingsprocedure for Ældre Sagens medlemmer:

- Tidskrævende og lang svartid for den enkelte frivillige
- Nogle tilmeldinger er forsvundet i løbet af processen
- Nogle af de ældre har fundet det udfordrende, at de først skulle oprette sig 2 steder
- Det har været svært at holde styr på hvor mange og hvem, der kom fra Ældre Sagen, og ikke alle de tilmeldte fik skrevet deres CPR-nummer ind i systemet

Efter et evalueringsmøde med Ældre Sagens repræsentanter er det blevet besluttet, at der fra 2018 indføres en tilmeldingsprocedure, der er mere simpel - både for administratorer, men vigtigst af alt for den frivillige.

#### Kommentarer til årets resultater:

- *Det er rigtig positivt, at der er så mange ældre, der har lyst til at deltage i projektet. Det er vigtigt, at vi skaber de bedste rammer for, at vi kan beholde dem.*
- *Proceduren for tilmeldinger fra Ældre Sagen er blevet ændret, hvilket forhåbentligt vil resultere i en bedre konverteringsrate for ældre til næste års Madskoler.*



## 14. Frivilligambassadører

En frivilligambassadør er en tidligere frivillig instruktør, som hjælper andre (nye) instruktørgrupper igennem forløbet. Flere frivilligambassadører hjælper også i forbindelse med Madskoleopgaver på landsplan. Dette kan fx være ved at besvare spørgsmål på Facebook, hjælpe med opskrifts- eller materialeudvikling, planlægge sociale arrangementer for de frivillige og rekruttere nye frivillige ambassadører.

Der har kun været ganske få aktive frivilligambassadører i 2017, hvorfor kun ganske få instruktørgrupper har haft en frivilligambassadør tilknyttet. De frivilliges tilbagemeldinger på at få tilknyttet en frivilligambassadør er blandet, hvilket nedenstående to citater illustrerer:

- *"I planlægning var (den frivillige ambassadør) måske lidt overflødig"*
- *"Den frivillige ambassadør var god, og rart at vide, at hun var der"*

Evalueringen viser, at forventningsafstemning er vigtig – både mellem ambassadøren og instruktørgruppen, men også mellem ambassadøren og 4H konsulenten. Dette beskrives bl.a. i følgende citat: *"Jeg var ambassadør og den rolle er meget utydelig blev aldrig klar på, om jeg skulle svare eller (konsulenten) skulle følte mig som regel overflødig"*

### Forslag til at få flere frivilligambassadører

- Rollen som frivillig ambassadør skal præciseres – det er vigtigt, at både instruktørerne, konsulenten og ambassadøren ved, hvad rollen præcis går ud på.
- Det skal være attraktivt at være frivilligambassadør, og man må ikke føle sig overflødig.
- Dygtige, engagerede instruktører skal kontaktes med henblik på muligheden for at være frivillig ambassadør.

### Kommentarer til årets resultater:

- *Det er rigtig vigtigt, at de frivillige ambassadører, instruktørerne og konsulenterne er klar over, hvilke opgaver, ambassadørerne varetager.*

## 15. Samarbejde med PAU

Madskoler har i år samarbejdet med 3 pædagogiske assistentuddannelser (PAU) i hhv. Aarhus, Nykøbing Falster samt på Bornholm i forbindelse med projektet Madens Pædagogik. Alle tre uddannelser var også med i samarbejdet sidste år. På landsplan har der været 44 PAU-elever fordelt på 10 Madskoler. Dette er en væsentlig nedgang set i forhold til de seneste par, hvilket skyldes at uddannelsen flere steder er blevet nednormeret og sammenlagt.

### Fakta om samarbejdet

Formålet med Madens Pædagogik er at gøre mad, måltider og sundhed til et bevidst pædagogisk redskab, som PAU-eleverne kan bruge i deres fremtidige arbejde med børn og unge. Ligeledes er formålet at udbrede kendskabet til Madskoler og herigennem give flere børn mulighed for at lære om sund mad, kost og motion.

- Alle elever i en klasse deltager som instruktører på en Madskole – der er mødepligt.
- Ugeprogrammet bruges, så eleverne kan fokusere på, hvordan de skal gøre, frem for hvad de skal gøre.
- I foråret undervises eleverne i mad, ernæring, ugeprogram og madlavning.
- I sommerferien afprøver eleverne deres nyerhvervede viden på Madskoler.
- Eleverne samles i grupper a ca. 5, og det maksimale antal børn sættes typisk til 16.
- Samarbejdet er formaliseret via en skriftlig samarbejdsaftale mellem de pågældende uddannelsesinstitutioner og Madskoler.

### Tilbagemeldinger fra eleverne i 2017

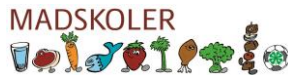
25 ud af de 44 deltagende PAU-elever har besvaret evalueringen. Tilbagemeldingerne fra de PAU-elever, der har deltaget i evalueringen, har været rigtigt positive. Som det ses af nedenstående svarer hele 100 % af eleverne, at de har haft en god oplevelse med at være instruktører. 80 % har fået et fagligt udbytte ud af at deltage, mens 96 % mener, de har fået noget personligt ud af det.

	Meget enig + enig	Hverken / eller	Uenig + meget uenig
Det har overordnet været en god oplevelse at være instruktør på en Madskole	100 %	0 %	0 %
Jeg har personligt fået noget ud af at være instruktør på en Madskole	96 %	4 %	0 %
Jeg har fagligt fået noget ud af at være instruktør på en Madskole	80 %	20 %	0 %
Vil anbefale, at samarbejdet fortsætter, så kommende elever fra PAU bliver instruktører på Madskolerne	88 %	8 %	4 %
Vil anbefale, at samarbejdet fortsætter, så JEG kan blive instruktør på Madskolerne igen til næste år	68 %	16 %	16 %

### PAU-elevernes oplevelse af forløbet

PAU-eleverne beskriver Madskoler som et godt forløb, der overordnet set giver gode faglige kompetencer og udvikler dem personligt. Nedenfor er nogle af de elementer, som PAU-eleverne fortæller, at de har udviklet kompetencer inden for i forbindelse med Madskoler:

- *Formidling og kommunikation:* Flere påpeger, at deres formidlingsevner er blevet forbedrede, og at de nu i højere grad tror mere på deres formidlingsevner.
- *Ansvarlighed og lederskab:* flere af PAU-eleverne pointerer, at de har forbedret deres lederevner samt fået en større ansvarsfølelse



Derudover nævner flere af eleverne, at de har fået en større forståelse for, hvor meget børn egentlig kan selv, når de som de voksne skulle "holde hænderne på ryggen".

### **Erfaringer med elever, som er med for anden gang**

På Bornholm valgte man at tage elever fra sidste års forløb med igen i år. Erfaringerne hermed er rigtig gode – overordnet set er det de elever, der deltager for anden gang, der er mest tilfredse med forløbet.

De "gamle" elevers udbytte af at deltage igen:

- 100 % siger, at de har været glade for at få lov til at prøve at være instruktører igen.
- 90 % siger, at de har fået noget personligt ud af at være instruktører igen.
- 90 % siger, at de har fået noget fagligt ud af at være instruktører igen.

Det er bemærkelsesværdigt, at det er de tilbagevendende instruktører, der oplever størst faglige og personlige udbytte af at være på Madskole. Derudover er de også især dem, der svarer, at de anbefaler, at samarbejdet mellem PAU og Madskoler fortsætter, så både kommende elever og dem selv kan komme på Madskole igen til næste år.

### **Forældrenes oplevelse af PAU-forløbet**

90,8 % af forældrene på PAU-Madskoler er helt enige eller enige i, at eleverne fra de pædagogiske assistentuddannelser har været engagerede og dygtige. Andelen af forældre, der opfatter PAU-instruktørerne som engagerede og dygtige, er ca. 2 procentpoint lavere end hos de frivillige.

### **Forslag, ønsker og muligheder fra PAU-eleverne**

- *Bedre tid til planlægning:* Flere af eleverne syntes, der var for lidt tid til planlægning af ugen.
- *Mindre undervisning:* Mange af eleverne syntes, der var for meget undervisning i løbet af ugen. De vil hellere bruge tiden på aktiviteter, hvor de bruger deres pædagogiske (og ikke didaktiske) kompetencer.
- *Bedre kommunikation:* Flere af eleverne nævner, at de syntes, kommunikationen var mangelfuld. Især manglede de informationer om skolen og faciliteterne.

### **Kommentarer til årets resultater:**

- *Det er rigtig dejligt, at PAU-eleverne (som sidste år) oplever at få meget ud af forløbet – personligt såvel som fagligt. Det er bemærkelsesværdigt at eleverne, som også var med sidste år oplever at få mest ud af forløbet fagligt og personligt.*
- *Det er rigtig ærgerligt, at samarbejdet er blevet mindsket, da det er utroligt givende for både Madskoler og PAU-eleverne.*

## 16. Landsdækkende instruktørmøder

Der er i år afholdt tre landsdækkende instruktørmøder i modsætning til to i 2016. Et af årets møder blev for første gang afholdt på en hverdag (mod en lørdag/søndag), hvilket instruktørerne har taget positivt imod. Dato og tidspunkt for de tre landsdækkende instruktørmøder:

- Lørdag den 20. maj 2017, Landbrug & Fødevarer, Axeltorv 3, 1609 København V
- Torsdag den 1. juni 2017, Landbrug & Fødevarer, Axeltorv 3, 1609 København V
- Lørdag den 3. juni, University College Syddanmark, Dyrehavevej 116, 6000 Kolding

### Indhold

Målet med de landsdækkende instruktørmøder er at klæde de frivillige bedst muligt på til at være Madskoleinstruktører. Programmet har fokus på årets Ugeprogram, hvilket betyder, at de frivillige i løbet af mødet stifter bekendtskab med en væsentlig del af programmets elementer via oplæg og workshops. I forbindelse med de enkelte workshops, blev instruktørerne så vidt muligt sat sammen med dem, som de skulle afholde Madskole med, hvilket instruktørerne generelt lægger stor vægt på.

### Instruktørernes udbytte

De frivillige har givet udtryk for, at mødet gav et godt indblik i arbejdet som frivillig på Madskoler, samt at de efter mødet følte sig godt klædt på til at kunne varetage opgaven som Madskoleinstruktør. Derudover melder instruktørerne også tilbage, at det er en rigtig god chance for at møde de andre i instruktørgruppen samt at få prøvet nogle af Madskoleaktiviteterne i praksis. Der er dog også nogle instruktører, der melder tilbage, at mødet er for langt. Det fremgår desuden af instruktørevalueringen, at mange instruktører gerne ser, at deres medinstruktører deltager, og at mange problemer i instruktørgrupperne ikke ville være opstået, hvis instruktørerne havde været til mødet.

### Deltagelse

Antallet af frivillige, som har deltaget i år er lidt højere end sidste år, hvor der deltog 131 frivillige på de to afholdte møder. I alt har 40,5 % af de frivillige i 2017 deltaget på et af møderne i 2017. Set i forhold til sidste år er der en tendens til, at deltagerne fordeler sig mere ud over de to københavnske møder. Sidste år, hvor der kun blev afholdt ét møde i København, var deltagerantallet 82 på dette møde.

Instruktørmøde	Antal tilmeldte	Afbud	No-show	Deltagere i alt
20. maj i København	58	3	2	53
1. juni i København	51	7		44
3. juni i Kolding	75	2	11	62
<b>Sum</b>	<b>184</b>	<b>12</b>	<b>13</b>	<b>159</b>

### De instruktører der ikke deltager

Årsager til ikke at deltage er primært, at datoerne ej passer eller at transporten er for lang. Endeligt er der enkelte som nævner, at de ikke har råd til at betale transporten, hvilket viser, at det ikke er alle, som har forstået, at transportudgifter refunderes. I instruktørevalueringen beretter enkelte af de instruktører, der ikke har deltaget, at de savner bedre planlægning og mere information. Der er dog ikke en markant forskel på hvordan de, der har deltaget og de, der ikke har, svarer i instruktørevalueringen. Men mange af de instruktører, der har deltaget, nævner det som værdifuldt at have deltaget i mødet.

### Kommentarer til årets resultater:

- *Det er glædeligt, at de som deltager, oplever møderne som værdifulde.*
- *Der vil igen i 2018 blive afholdt 3 instruktørmøder, hvoraf et møde (igen) afholdes på en hverdag. Der vil fortsat blive arbejdet på at øge deltagerandelen.*

## 17. Call-center

Som et forsøg har der i år været oprettet et såkaldt call-center, der ringede til kontaktpersonerne fra ugens Madskoler i slutningen af første dag i tidsrummet 14.30-20.00. Såfremt de ikke kunne træffes, forsøgte igen den følgende dag. Samtalen tog udgangspunkt i et spørgsmålskema (se bilag 6), men med fokus på, hvad kontaktpersonen ønskede/havde behov for at tale om. I de uger, hvor der var mange Madskoler (30+), var der to til at foretage opkaldene. De resterende uger blev opgaven varetaget af én person.

For at sikre, at 4H konsulenterne var bekendte med udfordringer eller andre forhold ved de enkelte Madskoler, blev der i Madskolers database nedskrevet de væsentligste elementer fra de enkelte samtaler

### Tidspunkt for opkaldet samt evt. varsling om opkald

Der er en overvejende respons på, at tidspunktet for opkaldet ikke var rigtigt. Flere ønsker, at opkaldet lå senere på dagen eller senere på ugen – vigtigst er, at opkaldet ligger efter børnene er gået hjem, da det ellers bliver oplevet som forstyrrende. Enkelte af de frivillige foreslår, at opkaldet ligger før Madskolens start. Herudover foreslår nogle, at der sendes en sms lidt tid inden opkaldet, således at kontaktpersonerne kan forberede sig på samtalen.

### Overordnet tilfredshed

Der er overordnet set tilfredshed med opkaldet. Enkelte har dog opfattet opkaldet som en kontrol, hvilket er vigtigt at være opmærksom på fremover. Opkaldene gav de frivillige mulighed for at få aflad fra frustrationer eller få klarhed omkring eventuelle tvivlsspørgsmål. De fleste kontaktperson havde dog ikke noget større på hjerte, og her blev første dag vendt sammen med planer for forældrearrangement og udflugt. De typiske udfordringer, som call-centret hjalp med, var spørgsmål vedr. sponsorer. Herudover var der enkelte steder, hvor udfordringer i frivilligruppen blev vendt.

### Kommentarer til årets resultater:

- *Det forventes at ændre call-centrets set-up således, at det er 4H konsulenterne, der kontakter de frivillige, frem for "en fremmed" fra Landbrug & Fødevarer.*
- *Der vil blive set på mulighederne for at differentiere mellem Madskoler, der har hhv. garvede og nye frivillige – fx således at de garvede frivillige blot får en mail/sms med en hilsen og opfordring til at ringe/skrive, hvis de har behov for at vende noget.*

## 18. Sponsorerede produkter

I år har Madskoler modtaget sponsorerede produkter i form af *svinebryst, hakket kød af gris* og *herregårdskoteletter* fra *Danish Crown*, *hele kyllinger* fra *ROSE*, *lakridspulver* fra *LAKRIDS* by *Johan Bülow*, *tilskud til instruktørgaver* fra *F&H* samt *skolemælk* fra *Mejeriernes Skolemælksordning*.

Sponsorerede produkter har stor økonomisk betydning for de enkelte Madskoler, hvilke flere konsulenter og instruktører bekræfter i evalueringen. Der har overordnet været stor tilfredshed med mælken og kødet, ligesom flere frivillige synes, det er spændende, at der skal laves en ret med lakrids. Ligeledes udtrykker instruktørerne taknemlighed for gaven, der i år bestod af en stegepande og et viskestykke.

### Levering af sponsorerede produkter

Proceduren for de sponsorerede produkter er, at kød samt instruktørgaver afhentes i den REMA1000, Madskolen er tilknyttet om mandagen i Madskoleugen. Mælken leveres direkte til Madskolen, og lakridspulver sendes til kontaktpersonen sammen med resten af Madskolematerialet.

I år er afhentningen af sponsoreret kød og instruktørgaver – med enkelte undtagelser – gået fint. Der hvor der har været problemer, har instruktørerne oplevet, at personalet ikke vidste, at butikken havde sponsoreret varer til Madskolen. Der er i alle tilfælde med udfordringer blevet fundet en løsning, ligesom misforståelser er blevet udredt. Der er dog ingen tvivl om, at disse udfordringer skaber en vis frustration blandt de pågældende instruktører.

### Kommentarer til årets resultater:

- *Der skal rettes en stor tak til årets sponsorer – både dem, som har støttet med konkrete fødevarer og gaver, men også dem, som har støttet med penge.*

## 19. Hjemmesiden

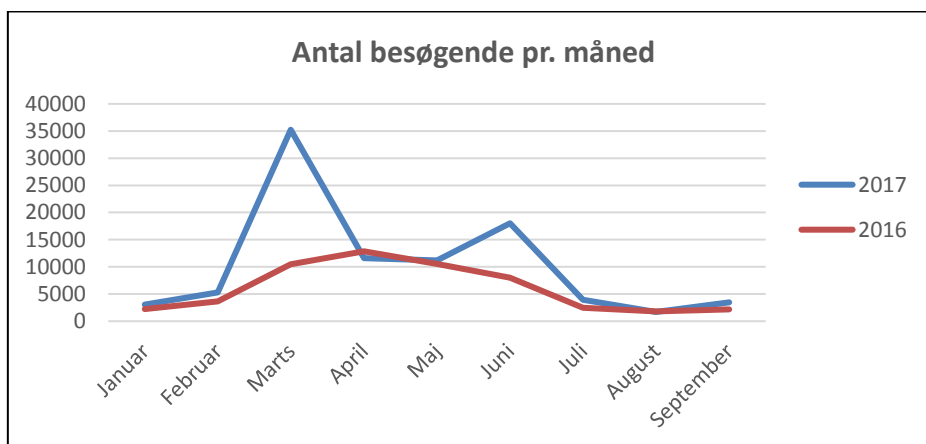
Madskolers hjemmeside er en vigtig platform for forældre, instruktører såvel som andre med interesse for projektet. På hjemmesiden er der informationer, dokumenter og materialer om Madskoler. Herudover er det via hjemmesiden, at forældre kan finde den Madskole, som er tættest på dem, finde svar på ofte stillede spørgsmål og tilmelde deres barn. På forsiden uploades jævnligt nyheder omkring Madskolers aktiviteter.

I løbet af året er der blevet ændret en del centrale ting på hjemmesiden, herunder:

- *Nyt betalingsystem:* Madskolers betalingsystem er blevet opdateret, således at vi nu benytter QuickPay i kombination med 4Hs medlemssystem Winkas. Der arbejdes stadig på at forbedre dette betalingsystem yderligere, da der har været enkelte problemer med betalingsgennemførelser.
- *Ældre Sagen-tilmelding:* Ifm. Ældre Sagens engagement i Madskoler blev der i foråret udviklet et nyt tilmeldingsystem for deres medlemmer. Dette er i efteråret blevet ændret til et endnu bedre system, som overskueliggør det for de ældre Madskoleinstruktører og forsimples processen.
- *Forbedret brugervenlighed:* Brugervenligheden er blevet forbedret.

### Flere besøgende på madskoler.dk

Hjemmesiden [www.madskoler.dk](http://www.madskoler.dk) er velbesøgt. Statistikken viser, at der i perioden januar-september 2017 har været 84.906 besøgende på Madskolers hjemmeside. Sidste år var der i samme periode 47.053 besøgende, og der er således sket en fremgang i besøgende på 80 %. Antallet af besøgende i 2017 er på højde med 2015, som var et særdeles godt år for Madskoler med ekstraordinært mange Madskoler.



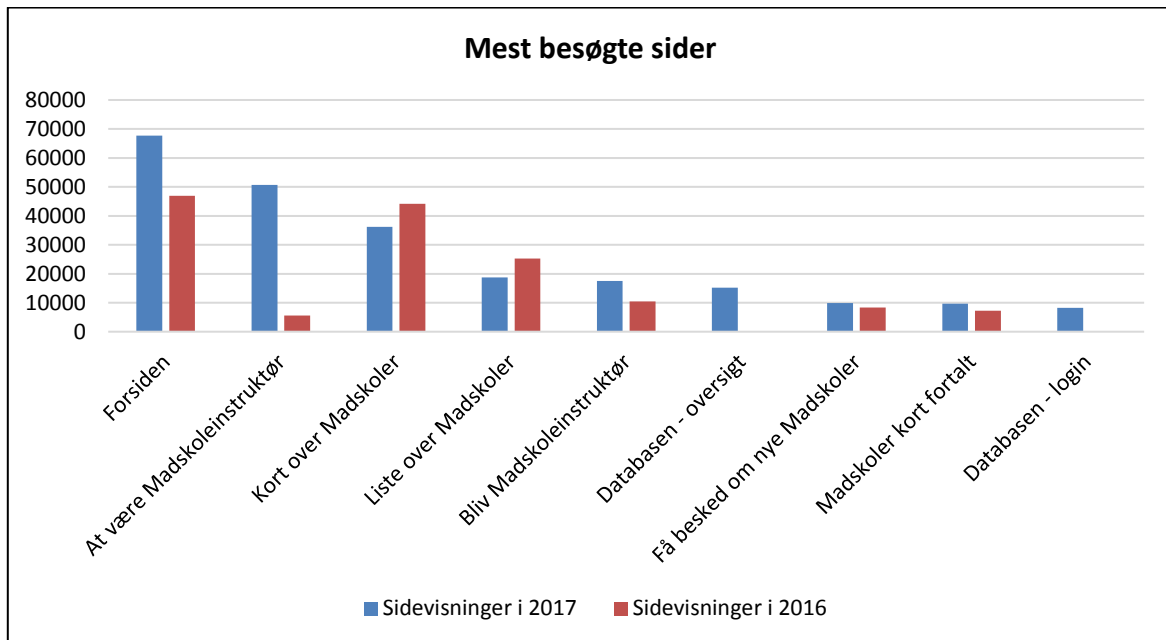
Som det ses af ovenstående, var der et særligt højt besøgstal i marts, hvilket bl.a. skyldes at REMA 1000 i denne periode kommunikerede omkring projekter via deres marketingskanaler. Antallet af besøgende er højest i hhv. juni samt marts, mens besøgstallene (meget naturligt) er lavest i vinter- og efterårsmånederne, hvor der er få eller ingen Madskoler.

De besøgende på madskoler.dk benytter i stigende grad mobiltelefon: I 2017 er 63 % af alle brugere tilgået siden fra en mobil, i modsætning til 47 % i 2016. Almindelige computerbrugere er faldet fra 33 % til 17 %, og tablet-brugere holder sig stabilt på 20 % i både 2016 og 2017. Gennemsnittet for de besøgendes tid på hjemmesiden er 2,01 minutter, hvilket er et fald på 26 sekunder i forhold til sidste år. En væsentlig årsag til faldet hænger forventeligt sammen med, at de besøgende i stigende grad bruger mobiltelefon, eftersom mobiltelefonbrugere generelt bruger væsentligt kortere tid på hjemmesidebesøg.

### Langt flere kigger på sider omhandlende det at være instruktør

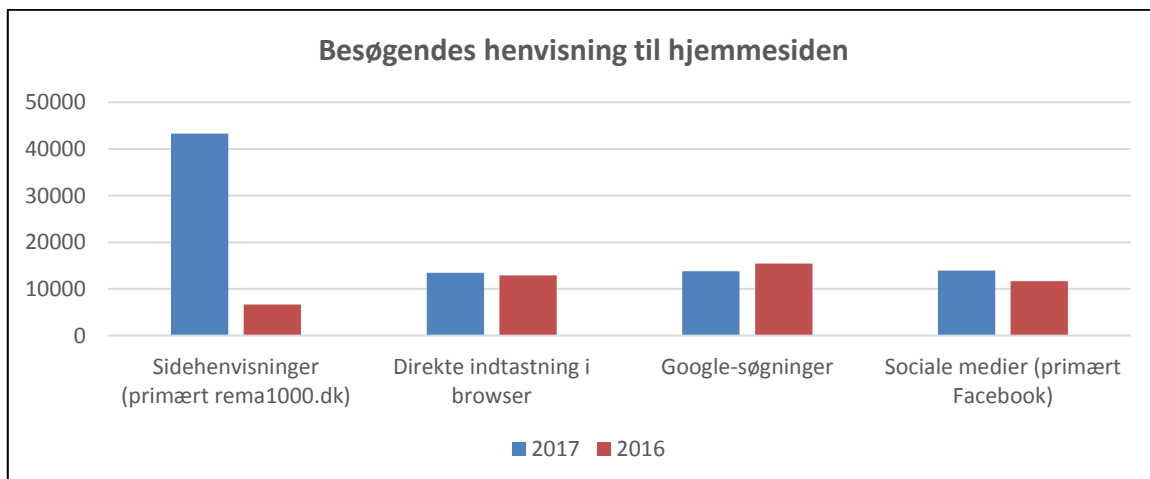
Forsiden er meget naturligt den mest besøgte side på madskoler.dk. Herefter kommer "At være Madskoleinstruktør" med 50.631 sidevisninger og "Kort over Madskoler" med 36.195 visninger. Som det ses

af diagrammet, er der sket en væsentlig fremgang i de sider, der omhandler instruktørrekruttering, hvilket hænger sammen med en øget markedsføring overfor frivillige bl.a. på Facebook. Siderne, der er relateret til at tilmelde sit barn til en Madskole, har set et moderat fald i sidevisninger, hvilket giver mening, da der i år har været færre Madskoler sammenlignet med 2016. Statistik for Databasen blev ikke indsamlet i 2016, og derfor er der kun data for 2017.



### Indgang til hjemmesiden

Der er sket en kraftig stigning i antallet af besøgende, som finder madskoler.dk via sidehenvisninger. Den side, der klart bidrager til mest trafik til madskoler.dk, er rema1000.dk.



### Kommentarer til årets resultater:

- Det er glædeligt at se, at den markedsføring der gøres via REMA 1000s kanaler såvel som via de sociale medier har effekt på trafikken på madskoler.dk.
- Der vil (fortsat) blive arbejdet målrettet på at øge brugervenligheden, især når man tilgår hjemmesiden med mobiltelefon.



## 20. Databasen

Databasen er det administrationsmodul, der blevet udviklet i 2016 (findes på <http://instruktor.madskoler.dk>). Databasen bruges af de, der administrerer Madskoler, 4Hs konsulenter samt instruktører, og den har til formål at lette Madskolearbejdet for alle parter. Databasen bruges også som et historisk arkiv.

Både i 2016 og i 2017 har der været løbende kontakt med alle grupper af brugere med det formål at tilpasse og forbedre brugervenligheden og funktionaliteten, så den bedst muligt assisterer dem i det arbejde, de foretager.

Nedenfor en kort gennemgang af hvilke funktioner de forskellige brugere har til rådighed.

### *Instruktører kan:*

- Se og redigere egne data
- Downloade diplomer for afsluttede Madskoler
- Se information om Madskoler, de er tilknyttet. For de specifikke Madskoler kan de udsende nyhedsbrev til forældrene, kommunikere med de andre instruktører i et diskussionsforum, se deltagerliste, oprette ekskursioner, samt se materiale for den specifikke Madskole og for Madskoler generelt

### *Konsulenter kan:*

- Se det samme som instruktørerne, for de Madskoler, de er tilknyttet som konsulent
- Oprette nye Madskoler
- Tilføje instruktører til Madskoler
- Downloade komplette dataudtræk over Madskoler, instruktører og deltagere i deres område

### *CPR-administratorer kan:*

- Lave dataudtræk med CPR på instruktører til videre indhentning af børneattester

### *Administratorer kan:*

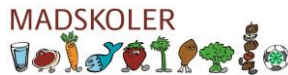
- Det samme som de øvrige grupper, med undtagelse af CPR dataudtræk
- Publicere Madskoler, så de kan ses på den offentligt tilgængelige hjemmeside
- Ændre notifikationsmails, samt administrering af diverse indstillinger og informationer

## **Kommentarer fra konsulenter og instruktører**

Instruktørerne er ikke blevet spurgt om databasen i evalueringen, men der er samtidig heller ikke nogen, der har nævnt den, når de er blevet bedt om forslag til forbedringer, hvilket tyder på, at databasen fungerer efter hensigten. Konsulenterne er overordnet glade for databasen, og har ikke haft nogen væsentlig ønsker til ændringer. I 2016 blev der også arbejdet intensivt med at gøre databasen nemmere at navigere i, samt at al den information konsulenterne har brug for i deres arbejde var let tilgængelig. Til konsulentevalueringsmødet kom der forslag til mindre ændringer, for eksempel en bedre kategorisering af materialer og en mere printervenlig deltagerliste.

### **Kommentarer til årets resultater:**

- *Vi arbejder stadig på at analysere og forbedre brugervenligheden af databasen, herunder hvordan brugeroplevelsen er på mobiltelefon.*
- *Vi har løbende dialog med de forskellige brugere af databasen, om hvordan vi kan gøre den endnu mere behjælpelig i det arbejde, den understøtter.*



## 21. Markedsføring og presse

Der er stor forskel på, hvor mange ressourcer de enkelte Madskoler bruger på markedsføring og presse. Reklame og omtale fra foregående år er oftest nok til at fylde en Madskole med børn. Dette betyder, at markedsføring og presse er vigtigst de steder, hvor der ikke tidligere har været afholdt Madskoler.

### Pressedækning

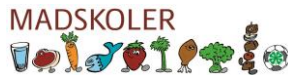
Ligesom de foregående år har der været positiv og god pressedækning på Madskoler. Landbrug & Fødevarer har sendt landsdækkende pressemeddelelser ud af flere omgange – fx i starten af året for at rekruttere børn og instruktører, inden sommerferien for at informere om Madskolers opstart og umiddelbart efter sommerferien for at fortælle om årets resultater. Flere 4H-konsulenter og instruktører har ligeledes gjort en stor indsats for at få pressen til at skrive om Madskoler, hvilket først og fremmest har ført til megen lokal omtale. Mange Madskoler har haft besøg af pressen under selve afholdelsen, hvilket, ifølge instruktørerne, var en god oplevelse for børn såvel som dem selv.

Madskoler i løbet af sommeren også fået en del omtale i forbindelse med Danish Crowns salg af *Frilandsgrisehytter* på årets Skanderborg Festival. Dette har både været i lokale medier men også i større, landsdækkende medier. Desuden har der været en del omtale af Madskoler i sommerferien i forbindelse med det nye samarbejde med Ældre Sagen samt i forbindelse med en undersøgelse vedr. børn og kræsenhed.

*I bilag 4 ses en oversigt over pressedækningen i 2017.*

#### **Kommentarer til årets resultater:**

- *Markedsføring og presse er en rigtig vigtig del af at udbrede kendskabet til Madskoler.*
- *Nye samarbejdsrelationer samt nye undersøgelser genererer generelt god presse.*



## 22. Sociale medier

Madskoler er aktive på de sociale medier. Både for at øge kendskabet til Madskoler, men også for at skabe en platform for sjove historier, citater og andet, der kan være med til at udbrede lysten til at tage børn med i køkkenet. Herudover er de sociale medier en vigtig platform for rekruttering af frivillige instruktører såvel som børn. I instruktørevalueringen ses at 20,6 % af instruktørerne stiftede bekendtskab med Madskoler på de sociale medier.

### Facebook

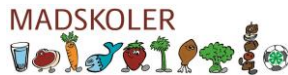
Madskolers primære SoMe-kanal er Facebook, hvor Madskoler har lige knap 9000 følgere. Madskolers følgere på Facebook er generelt loyale og vil gerne hjælpe med delinger og lignende, når der fx er instruktøraftbud lige op til Madskolestart. Dette har redet flere Madskoler fra potentiel aflysning.

### Instagram

I 2016 oprettede Madskoler en profil på Instagram, hvor interesserede kan følge med i både den administrative del af Madskoler, hvad man laver på en Madskole samt få gode opskrifter og tips til madlavning med børn. I 2017 har indholdet primært været sjove anekdoter og billeder fra Madskoler samt opskrifter. I løbet af den sidste halvdel af 2017 er indsatsen på Instagram blevet øget og der er lavet en mere målrettet strategi. Bl.a. har frivillige med egne blogs samt høj Instagram-aktivitet, været medvirkende til at genere mere trafik til Madskolers profil.

### Kommentarer til årets resultater:

- *Sociale medier er en effektiv og billig måde at skabe omtale og udbrede kendskabet til Madskoler.*
- *Det er rigtig positivt, at mange har lyst til at følge med i, hvad der sker på Madskoler.*



## Bilag 1: Positive kommentarer fra forældrevalueringen

*"En fantastisk oplevelse for hele familien fordi min datter var meget mere motiveret til at lave mad efterfølgende og har været mere åben over for at smage nye fødevarer. Vi er kæmpe fans af Madskolen. Tak til underviserne der med stor tålmodighed har givet sommerens bedste oplevelse. Vi er dybt taknemmelige."*

*"Stor ros. Min datter har haft det sjovt og er blevet meget interesseret i at lave mad og i at smage på forskellige ting, for eksempel ikke at være bange for at der er ingefær i."*

*"Super god stemning og engagerede instruktører. Imponerende, at det kan lade sig gøre med frivillige. Også dejligt, så godt børnene havde det med hinanden - god, engageret og rummelig atmosfære."*

*"Hun fik øjnene op for, at det også er sjovt at lave hverdagsmad og ikke kun kager. Det var virkelig godt. Også fokus på ernæring og sundhed fik hun noget ud af. Madskoler er et genialt koncept, som jeg har anbefalet alle i min omgangskreds."*

*"Min datter har simpelthen haft en fantastisk uge. Hun laver nu mad derhjemme, og får meget lidt hjælp. Hun har fået meget mere forståelse for hygiejne, sundhed og tilberedning af madvarer - og så har hun bare nydt hvert sekund på skolen. Tusind tak for det store engagement!"*

*"Virkelig god mulighed for børnene og fantastiske instruktører."*

*"Alle var rigtig søde og rare at være sammen med og de voksne var gode til at lære børnene mange ting og fortælle det, så det var forståeligt"*

*"De frivillige gør et kæmpe arbejde. De fik en lille hjemmesyet pose med hjem. Besøget med en sushi kok var et kæmpe hit. Min datter og veninde var også afsted for 2 år siden og de vil igen næste år = STOR SUCCES - tak!"*

*"Det har været en bragende succes. Mathilde er kommet glad hjem hver dag og har smagt forskelligt og er blevet meget inspireret. Sikke et fedt koncept!!!!"*

*"Der var nogle super søde og engagerede undervisere på holdet. Det ville være en god ide hvis børnene kunne komme ud og plukke krydderierne til retterne selv. Evt. som del af udflugten."*

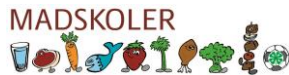
*"Det er et virkelig godt initiativ med Madskoler. Vi har fået en meget begejstret glad og stolt pige hjem hver dag, og hun er virkelig motiveret for at lave mad hjemme. Det var også et virkelig fint forældrearrangement, hvor børnene stolt fortalte og viste, hvad de havde lært!"*

*"Kan kun sige at jeg fik en glad, mæt og træt 12-årig dreng hjem hver dag. Er imponeret over de engagerede lærere, som vil være med til at gøre en forskel ;-)"*

*"Der var ikke noget, der var dårligt... overhovedet"*

*"Det var en succes. Børnenes læring og trivsel var i top. Meget gode og autoritative instruktører. Godt at lære nye børn at kende gennem samarbejde og leg.."*

*"Mit barn har haft en god oplevelse og det er særligt pga. de andre børn"*



*"Det er den bedste uge i sommerferien. Anbefaler Madskole til alle"*

*"Vi har været meget glade for at vores dreng har været på Madskole. Han har haft en super uge og vi håber, at han kan deltage igen en anden gang. Stor ros til alle de frivillige der gør, at Madskoler bliver til noget og tak til Rema der sponsorerer madskolerne. God stil!"*

*"Madskoleopholdet har givet hende en meget større selvtillid helt generelt. Hun er blevet mere selvstændig og ser meget frem til at lave opskrifterne for familien derhjemme."*

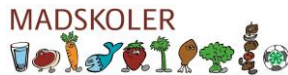
*"Tak for en rigtig god madskoleuge. Og tak til de frivillige, der har givet pigerne rigtig mange fine oplevelser. Min datter er kommet hjem - træt men glad. Hun har lavet mad selv - samt i øvrigt ivrigt fortalt om madvarer og retter mv."*

*"Tak for muligheden for at sende vores datter på Madskole. Dejligt, at nogle vil påtage sig den opgave i samvær med andre at lære børn om mad som et supplement til opdragelsen i hjemmet."*

*"Helt fantastisk oplevelse igen. Vores datter elsker Madskolen og vælger den fremfor fodboldskolen, hvis hun skulle vælge. Hun har været afsted uden at kende nogen, men har fået skønne nye bekendtskaber og virkelig haft en fantastisk lærerig og begivenhedsrig uge. Hun kommer helt sikkert igen"*

*"Cille vil helt sikkert med igen næste år. Super oplevelse - og nu kan hun endda lide champignoner :-)"*

*"Selv om vi spiser varieret og sundt herhjemme, har det været et dejligt skub for vores søn i den rigtige retning. Han er kommet hjem, glad og engageret og ønsker selv at have en ugentlig maddag fremover. Dejlig med inspiration og det at han har prøvet nye fødevarer"*



## Bilag 2: Konstruktive kommentarer fra forældrevalueringen

*"Måske der burde være mindre spring i alderen på Madskolen, så alle får samme oplevelse. Min datter var den ældste på holdet og følte sig derfor forpligtet overfor de yngre."*

*"Det var lidt lange dage. 9.00-14.30 havde været bedre."*

*"Super oplevelse. Og stor ros til de frivillige instruktører. Eneste minus er mødetidspunktet. Det er svært at få kombineret med alm. arbejdstider. 8.00-15.30 var bedre."*

*"Lidt for lange selvstændige pauser. Lav i stedet aktive pauser med nogle forberedte lege."*

*"Min søn havde haft glæde af flere eller længere pauser."*

*"Nogle af dagene synes jeg det var for lette retter. Kunne ønske mig mere udfordring til min datter."*

*"Kunne måske overveje at lave nye hold hver morgen? Så lærer de jo flere forskellige at kende - og vil måske også opleve en dag eller to at komme på hold med klassekammerater eller andre de kender."*

*"Vi kunne godt tænke os mere information om dagenes programmer, således vi kunne forberede vores datter på, hvad der ville ske."*

*"På den første dag kunne det have været rart hvis en af instruktørerne havde stået ude ved døren og budt velkommen og efterfølgende var gået med ind i mødelokalet. Det kan godt være overvældende at møde op uden at kende nogen af de andre og her ville det have været rart med en voksen."*

*"Forældrene troede at de fik aftensmad der, men de fik kun smagsprøver. Det vil være en god ide med bedre information herom."*

*"Selve fællesarrangementet med spisning kunne godt have været lidt mere organiseret, men det var dejligt at komme på besøg."*

*"Vi savnede dog det gamle fine fælles arrangement om torsdagen. Det nye arrangement var dog ganske fint."*





*"Måske kunne man med fordel have mindst en instruktør, der har prøvet Madskole før. Instruktørerne virkede lidt usikre på, hvordan de skulle gribe det hele an. "*

*"Jeg synes at de skulle have lært at lave flere varme retter."*

### Bilag 3: Ugeprogram 2017

Mandag	Tirsdag	Onsdag	Torsdag	Fredag	
Instruktørerne mødes	Instruktørerne mødes	Instruktørerne mødes	Instruktørerne mødes	Instruktørerne mødes	
Velkomst, formiddagssnack og navneleg	Tilberede og spise morgenmad	Pakke madpakker	Tilberede og spise morgenmad	<b>Undervisning:</b> Undervisning i madspild, del 2	
			<b>Undervisning:</b> Undervisning i Nøglehullet		
<b>Undervisning:</b> Undervisning i hygiejne- og opvaskeregler	<b>Undervisning:</b> Lille Pip og De Fine Forskellige Æg	Ekskursion	Planlægning af familiearrangement	Tilberede og spise tidlig frokost	
Tilberede og spise frokost	Tilberede og spise frokost		Tilberede og spise frokost	<b>Fysisk aktivitet:</b> Madskolens samarbejdsøvelse	
<b>Fysisk aktivitet:</b> Magretheskålen med dyr	<b>Fysisk aktivitet:</b> Mad-mad-mad-spild!		<b>Fysisk aktivitet:</b> Hospitalsleg og Pizzabager		<b>Undervisning:</b> Undervisning i de officielle kostråd, del 2
	<b>Undervisning:</b> Undervisning i madspild, del 1				
<b>Undervisning:</b> Undervisning i de officielle kostråd, del 1	Forberede madpakker til onsdag		Madlavning til forældrearrangement		Oprydning og rengøring
Tilberede og spise mellemmåltid	Tilberede og spise mellemmåltid				Farvel og tak for denne gang samt evaluering
Farvel og tak for i dag	Farvel og tak for i dag		Farvel og tak for i dag	Forældrearrangement	
			Farvel og tak for i dag		

## Bilag 4: Mad-ugeprogram 2017

	Mandag	Tirsdag	Onsdag	Torsdag	Fredag
<b>Morgenmad/ formiddags-snack</b>	<b>Formiddagssnack:</b>  Melon med kokos	<b>Morgenmad:</b>  Fodboldlandsholdets havregrød		<b>Morgenmad:</b>  Cornflakes med brombærmælk	<b>Brunch:</b>  Børnenes brændende kærlighed/ Børnenes egne madspildsopskrifter
<b>Frokost</b>	Wok med oksekød og grøntsager 	Omelet med grøntsager, flæsk og rugbrød 	<b>Madpakke:</b> Pitabrød med kødsovs   Rugbrødsmitter med krydret postej  Gnavegrønt	Rødspættefilet med agurkesalat og karrydressing 	
<b>Eftermiddagsmad</b>	Jordbær med citronmelisse  Is-the	Tomat, mozzarella og champignon på spyd	Halve nektariner med fyld	<b>Familiearrangement:</b>  Citronstegt kylling  Stegte herregårdkoteletter  Gnavegrønt med ostedip  Is-the	Kiwi-is med chokolade
<b>Forberedelse til dagen efter</b>		Tilberedelse af madpakker			



## Bilag 5: Oversigt over presseomtale 2017

	Overskrift	Madskole/ kontaktperson	Madskole			Avis/TV/radio/ portal
			Alm.	Etnisk	Ung	
<b>Februar</b>						
10	Det blev dyrt for Rie at arbejde gratis, da hun var på dagpenge		x			BT.dk
11	Frivilligt 4H-arbejde gav træk i dagpenge		x			Effektivt Landbrug
<b>Marts</b>						
7	Ældre skal lære børn at lave sund mad	Henrik Dalum, Line Munk Damsgaard, Lars Linderholm	x			LF.dk
7	Madskoler mangler hænder		x			Sorø Avis
8	Madskoler mangler hænder		x			Sjællandske Slagelse
9	Madglade frivillige søges til Madskolerne		x			AltOmKost.dk
10	Madskoler for børn mangler lige et par instruktører	Instruktører Jeanette og Charlotte Thude	X			Ugeavisen.dk
11	Madskoler i sommerferien	Anne Astrup	X			Sjællandske Næstved
13	Mangler hænder	Pedersborg Skole	X			Dagbladet Ringsted
14	Madglade frivillige søges til Madskolerne		x			Kalundborg Nyt
16	PGU er lukket, så: Madskoler mangler frivillige	Sussie Holmtoft	X			Bornholms Tidende
16	Madskoler i sommerferien	Anne Astrup				Dagbladet Køge
16	Madskoler i sommerferien	Anne Astrup	X			Dagbladet Ringsted
16	Madskoler i sommerferien	Anne Astrup	X			Sn.dk (Sjællands Nyheder)
17	Rettelse: PAU ikke PGU		x			Bornholms Tidende
21	Madskoler for børn mangler lige et par instruktører	Jejsing Madskole	x			Digeposten
21	Ældre lærer børn at lave mad	Sussie Holmtoft	X			Bornholms Tidende
31	Vær frivillig når du kan		X			Ældre Sagen
<b>April</b>						
7	Tag på festival og støt Madskoler	Henrik Dalum	X			Lf.dk (Landbrug og Fødevarer)
11	4H og Ældre Sagen indgår samarbejde		X			DR P4 Bornholm Nyheder 07.30
19	Festivalgæster bor som luksus-svin	Line Munk Damsgaard	x			Effektivt Landbrug
19	Festivalgængere bor som luksus-svin og støtter Madskoler	Line Munk Damsgaard	X			Landbrugfyn.dk
19	Festivalgængere bor som luksus-svin og støtter Madskoler	Line Munk Damsgaard	x			Landbrugnord.dk
19	Festivalgængere bor som luksus-svin og støtter Madskoler	Line Munk Damsgaard	x			Landbrugøst.dk

## MADSKOLER



	Overskrift	Madskole/ kontaktperson	Madskole			Avis/TV/radio/ portal
			Alm.	Etnisk	Ung	
19	Festivalgængere bor som luksus-svin og støtter Madskoler	Line Munk Damsgaard	x			Landbrugsyd.dk
19	Festivalgængere bor som luksus-svin og støtter Madskoler	Line Munk Damsgaard	x			LF.dk
19	Festivalgængere bor som luksus-svin og støtter Madskoler	Line Munk Damsgaard	x			LocalEyes.dk
20	Festivalgængere bor som luksus-svin og støtter Madskoler	Line Munk Damsgaard	x			Altomhjemmet.dk
20	Dansker betalte 33.000 kr. for at bo som luksusvin	Line Munk Damsgaard	x			Landbrugsavisen
22	Svinehytter medfinansierer madskoler		x			Effektivt Landbrug
27	Festivalgængere bor som luksus-svin og støtter Madskoler					Cuizine.dk
27	Betalte 33.000 kr. for at bo som luksusvin	Line Munk Damsgaard	X			Landbrugsavisen
27	Tilmelding til Madskolerne er åbnet					TV2Bornholm.dk
28	Otte <i>madskoler</i> er klar	Sussie Holmtoft	X			Bornholms Tidende
<b>Maj</b>						
2	Også ældre søges til at være frivillig på Madskolerne		x			AltOmKost.dk
3	Ø-børn på <i>madskole</i>	Sussie Holmtoft	x			Bornholms Tidende
3	Festivalgængere bor som luksus-svin og støtter madskoler		x			Randers Onsdag
8	- Vi har skabt et samfund, hvor man er bange for at involvere sig		x			<a href="http://www.jv.dk">www.jv.dk</a>
8	Tre frivillige, der kom i klemme		x			Århus Stiftstidende
8	Tre frivillige, der kom i klemme		x			Fyens Stiftstidende
8	Tre frivillige, der kom i klemme		x			Fyns Amts Avis
8	Tre frivillige, der kom i klemme		x			Jydske Vestkysten
8	Tre frivillige, der kom i klemme		x			Randers Amtsavis
9	Regeringen vil lempe regler for dagpengemodtagere og frivilligt arbejde		x			DR p4 Radioavisen kl. 09.00
9	Regeringsforslag kan hjælpe madskolerne	Karen Hækkerup	x			Landbrugsavisen
19	Madskoler indstillet til ny nordisk foodaward	Henrik Olsson Dalum	x			Fødevarer-fokus.dk
22	Madglade frivillige søges til madskole	Line Munk Damsgaard	X			Århus Stiftstidende
22	Madglade frivillige søges til madskole	Line Munk Damsgaard	X			Randers Amtsavis

## MADSKOLER



	Overskrift	Madskole/ kontaktperson	Madskole			Avis/TV/radio/ portal
			Alm.	Etnisk	Ung	
23	Madglade frivillige søges til madskole	Line Munk Damsgaard	x			Ebeltoft Folketidende
23	4H søger frivillige til Madskole i Feldballe	Jytte Brokholm	X			Landboforening.dk (Djursland Landboforening)
23	På Madskolerne tager børnene skeen i egen hånd	Line Munk Damsgaard	x			Landbrugs-rådgivningen Syd
23	4Hs MADSKOLER INDSTILLET TIL MADPRIS					Superavisen.dk
<b>Juni</b>						
3	Bliv madfrivillig		x			Søndag
3	4H har brug for frivillige til lejr		x			TV2Bornholm.dk
6	Festivalgængere bor som luksus-svin og støtter madskoler					
6	Svinehytter indbringer over en kvart million kroner til Madskolerne	Henrik Dalum, Line Munk Damsgaard	x			Levnedsmiddel Bladet
6	Madglade frivillige søges	Line Munk Damgaard	x			Adresseavisen Syddjurs
7	Stadig ledige pladser på sommermadskole		x			Århus Onsdag Vest
13	Madskoler indstillet til ny noridsk madpris	Henrik Dalum	x			Landbrug Nord
13	Madskolebørn efterlyses til Svartingedal i uge 26	Sussie Holmtoft	x			Bornholms Tidende
14	Madskole i Herlev i sommerferien	Line Munk Damsgaard	x			Herlev Bladet
14	Stadig ledige pladser på sommermadskole		x			Århus Onsdag Nord
17	I skole med forklæde på	Heidi Lindholm Clausen	x			Lolland-Falsters Folketidende
22	Madskole indtager daglivarebutik	Per Thøstesen, Sussie Holmtoft	x			Bornholms Tidende
27	Madskoleevent med Bornholms 4H i REMA 1000	Line Munk Damsgaard, Anders Rene Jensen	x			Bornholms landsøkonomiske Forening
27	Madskole i Måløv i sommerferien		x			Bladet Ballerup
27	Frivillige kan beholde dagpenge	Karen Hækkerup, Henrik Dalum	x			Sjællands Nyheder
27	Jordbær og iste til ministeren	Karen Hækkerup, Henrik Dalum	x			Frederiksborg Amts Avis
27	Radioindslag		x			P4 Bornholm
28	Havregrød og madlavning hitter	Anette Møller	x			Nordjyske Stiftstidende – Thisted Dagblad
29	Klip fra Kildevældskolen i TV-avisen kl. 17.50 og 21.30		x			DR1

## MADSKOLER



	Overskrift	Madskole/ kontaktperson	Madskole			Avis/TV/radio/ portal
			Alm.	Etnisk	Ung	
29	VIDEO Pensionister redder danske madskoler	Line Damsgaard, Instruktør Inger Abildgaard,	x			Dr.dk
29	Søde sager til kunderne					
29	170 børn på madskole	Sussie Holmtoft	x			Bornholms Tidende
30	Da der kom græshopper på mad-skolens menu	Svartingedal Skole.	x			Bornholms Tidende
30	Mad samler mennesker på tværs af generationer	Thyra Frank, Karen Hækkerup	x			LF.dk
<b>Juli</b>						
1	Sommer med sund mad på skemaet	Instruktører Marianne Rigrup, Verner Rigrup	x			Randers Amtsavis
3	Ældre redder Madskoler	Instruktør Jytte Fogtman	x			TV 2 Nyhederne
4	Madskolen i Egtved en stor succes	Anders Løkkegård Madsen	x			Vejle Amts Folkeblad
4	Børn får smag for sunde retter	Melanie Bonde	x			JydskeVestkysten Tønder
4	Festivalgæster bor som luksus-svin	Linke Munk Damsgaard, Henrik Dalum, Agnete Poulsen	x			Landbrug Syd
5	Børnene fattede grydeskeen	Instruktør Jens Gravesen	x			Dalum-Hjallese Avis
5	Madskole på Ejby Skole	Købmand Anders Severinsen, Per Thøstesen, instruktør Per Holm	x			Heden Midtsjællands avis
5	Sommer med sund mad på skemaet	Instruktører Marianne Rigrup, Verner Rigrup	x			Bjerringbro Avis
5	Skolekøkken i sommerferien	Købmand Anders Severinsen, Per Thøstesen, instruktør Per Holm	x			Dagbladet Køge
5	Madinstruktører måtte love at komme igen	Købmand Anders Severinsen, Per Thøstesen, instruktør Per Holm	x			Midtsjællands Avis

## MADSKOLER



	Overskrift	Madskole/ kontaktperson	Madskole			Avis/TV/radio/ portal
			Alm.	Etnisk	Ung	
5	Røg i køkkenet på Assentoft Skole	Instruktører Ana Marie Sønderskov, Camilla Eriksen, Maria Louise Lund Nielsen, Connie Bøystrup,	x			Randers Netavis Assentoft
7	Madskoleelever sørgede for paneret rødspættefilet	Instruktør Lone Dyrby	x			JydskeVestkysten - Aabenraa
7	Madskole: Børn fik sund mad og nye venner	Instruktør Line Brixtofte	x			Fredericia Dagblad
7	Madskole: Børn fik sund mad og nye venner	Instruktør Line Brixtofte	x			Fyens Stiftstidende
7	Madskole: Børn fik sund mad og nye venner	Instruktør Line Brixtofte	x			Vejle Amts Folkeblad
9	Sund mad og nye venner	Instruktør Line Brixtofte	x			Fyens Stiftstidende
9	Ældre Sagen træder til	Instruktør Inga Dreiberg	x			Nordjyske Stiftstidende
10	Otte myter om kræse børn: Kan det virkelig passe, at det er arveligt?	Line Munk Damsgaard	x			TV 2
11	Madskoler ønsker flere frivillige	Melanie Bonde	x			Ugeavisen Tønder
11	Fra omelet til kylling: Fed ferie i køkkenet	Instruktør Line Erhardtsen	x			Lokalavisen Egedal
11	Skolekøkken i sommerferien	Instruktør Per Holm	x			Køge Onsdag
12	Mad på den sunde måde	Instruktør Inga Dreiberg	x			Vendelbo Posten
12	Hånd, hoved, hjerte, helbred – og øjne, der svier ...		x			Ringkøbing Skjern-Dagbladet
12	Nye mad ambassadører	Instruktører Susanne Nielsen, Margit Jensen, Eva Toftebjerg	x			Ugebladet Møn
12	22 børn har gennem uge 27 kokkereret på Østre Skole	Instruktør Line Brixtofte Bjørklund	x			Melfar Posten
12	16 børn bruger ferien i køkkenet	Instruktør Else Christiansen	x			Dagbladet Ringkøbing skjern
12	16 børn bruger ferien i køkkenet	Instruktør Else Christiansen	x			JydskeVestkysten
13	Unge forbrugere: Nye værdier til de yngste	Instruktør Henry Lykou	x			Landbrugsavisen
13	Mad på den sunde måde	Instruktør Inga Dreiberg	x			VendelboPosten
15	Madskole i Skærbæk		x			Ugeavisen Skærbæk

## MADSKOLER



	Overskrift	Madscole/ kontaktperson	Madscole			Avis/TV/radio/ portal
			Alm.	Etnisk	Ung	
17	Nu vil de alle sammen hjem og lave wok med chilisovs	Line Munk Damsgaard, instruktør Kirsten Warming	x			Politiken
26	Havregrød, omeletter og pitabrød på skoleskemaet	Instruktør Hanne Keis Pommer	x			Folketidende Guldborgsund
<b>August</b>						
1	Analyse: Børn synes ikke, de er kræsne – i samme grad som forældrene gør	Line Munk Damsgaard	x			Landbrugsnyt
3	Skolemad, madskoler og pænere emballage	Line Munk Damsgaard	x			Maaltids-partnerskabet
3	Luksus Svinehytte fra Danish Crown på Smukfest		x			SæbyAvis
5	Fra nu af går børnene i køkkenet	Instruktør Annette Jensen	x			Sjællandske Slagelse
5	Nu står børnene for maden	Instruktør Annete Jensen	x			Sjællands Nyheder
8	Børn ved komfuret	Instruktør Nanet Pedersen	x			JyderupPosten
8	Festivalgæster betaler 33.000 for at bo i luksus-grisehytter	Agnete Poulsen, Danish Crown	x			Altomhjemmet.dk
8	Festivalgæster betaler 33.000 for at bo i et svineskur		x			TV2.dk
8	Festivalgæster betaler 33.000 for at bo i et svineskur		x			TV2 Østjylland
8	Festivalgæster betaler 33.000 for at bo i luksus-grisehytter	Agnete Poulsen, Danish Crown	x			Avisen.dk
8	Festivalgæster betaler 33.000 for at bo i luksus-grisehytter	Agnete Poulsen, Danish Crown	x			LF.dk
8	Festivalgæster betaler 33.000 for at bo i luksus-grisehytter	Agnete Poulsen, Danish Crown	x			LocalEyes.dk
8	Festivalgæster betaler 33.000 for at bo i luksus-grisehytter	Agnete Poulsen, Danish Crown, Line Munk Damsgaard	x			Tjeck.dk
8	Festivalgæster betaler 33.000 for at bo i luksus-grisehytter	Agnete Poulsen, Danish Crown, Line Munk Damsgaard	x			Østbirk Avis
8	Bo i luksus-grisehytter på Smukfest	Line Munk Damsgaard, Agnete Poulsen	x			Maskinbladet
8	Smukfestgæster har betalt kassen for at bo i en svinesti		x			Connery.dk
8	33.000 kroner for at bo i grisehytter	Agnete Poulsen, Danish Crown	x			TakeOff.dk
8	33.000 for fire nætter i en grisehytte		x			Midtjyllands Avis

## MADSKOLER



	Overskrift	Madskole/ kontaktperson	Madskole			Avis/TV/radio/ portal
			Alm.	Etnisk	Ung	
8	Jeg troede ikke, at grøntsager kunne smager som kage	Instruktører Annalise Andersen, Jette Tjørnelund	x			Sjællands Nyheder
9	Festivalgæster betaler 33.000 for at bo i luksus-grisehytter	Agnete Poulsen, Danish Crown, Line Munk Damsgaard	x			Østbirk Avis
9	Jeg troede ikke, at grøntsager kunne smage som kage	Instruktører Annalise Andersen, Jette Tjørnelund	x			Lokalavisen Heden
9	Festivalgæster betaler 33.000 for at bo som grise	Line Munk Damsgaard, Agnete Poulsen	x			Fødevarerfokus.dk
9	Betaler 33.000 for at bo i grisehytter		x			MetroXpress Aarhus/Vest
9	Børn bag gryderne		x			Herlev Bladet
9	Man lærer at lave mad, og man får nye venner		x			Herlev Bladet
9	Madskolen skal lære børnene selv at stikke fingrene i bolledejen	Instruktør Winnie Van Der Loo	x			
9	Smuklinge betaler kassen for at bo i luksus-grisehytter		x			Lokalavisen Skanderborg
9	Smuklinge betaler kassen for at bo i luksus-grisehytter		x			Nyt Om Østjylland
10	Madskolerne samler ung og gammel over kødgryderne	Jacob Bøgesvang, souschef i Ældre Sagen, instruktør Judy Johnson, Helle Strømø	x			Kristeligt Dagblad
10	33.000 kroner for en grisehytte	Line Munk Damsgaard	x			Ugeavisen.dk
11	Gavmilde festivalgæster elsker at bo i luksus-grisehytter	Line Munk Damsgaard				
15	Festivalgæster betalte 33.000 for at bo i luksus-grisehytter	Agnete Poulsen, Line Munk Damsgaard	x			Landbrugsnyt
16	33.000 kroner for en grisehytte	Line Munk Damsgaard	x			Randers Onsdag
20	Jette og Marinus Poulsen engagerer sig i alt	Instruktør Jette Poulsen	x			Ugeavisen.dk Ølgod
21	På Madskole med mormor	Instruktør Hanne Godiksen	x			Hendes Verden
21	Pas på med at kalde børn kræsne	Line Munk Damsgaard	x			Folkeskolen.dk
22	Jette og Marinus Poulsen engagerer sig i alt	Instruktør Jette Poulsen	x			Ugeavisen Tistrup-Ølgod

## MADSKOLER



	Overskrift	Madskole/ kontaktperson	Madskole			Avis/TV/radio/ portal
			Alm.	Etnisk	Ung	
26	Bred politisk aftale giver håb om flere Madskoler	Henrik Dalum, Karen Hækkerup	x			Avisen.dk
26	Bred politisk aftale giver håb om flere Madskoler	Henrik Dalum, Karen Hækkerup	x			LF.dk
26	Bred politisk aftale giver håb om flere Madskoler	Henrik Dalum, Karen Hækkerup	x			LocalEyes.dk
<b>Oktober</b>						
5	Ferie med nye venner og sundhed		x			Lokalavisen Aarhus Nord
20	Madskole for børn	Instruktør Kirsten Bækgaard	x			TV 2 Nord
<b>November</b>						
8	Ny undersøgelse: Børn vil gerne være med til at lave mad	Line Munk Damsgaard, Henrik Dalum, Linda Gjaldbæk Hansen,	X			Avisen.dk
8	PRM / Ny undersøgelse: Børn vil gerne være med til at lave mad	Line Munk Damsgaard, Henrik Dalum, Linda Gjaldbæk Hansen,	X			LocalEyes.dk
8	Ny undersøgelse: Børn vil gerne være med til at lave mad	Line Munk Damsgaard, Henrik Dalum, Linda Gjaldbæk Hansen,	X			Lf.dk
8	Ny undersøgelse: Børn vil gerne være med til at lave mad	Line Munk Damsgaard, Henrik Dalum, Linda Gjaldbæk Hansen,	X			Solrodportalen.dk
8	Ny undersøgelse: Børn vil gerne være med til at lave mad	Line Munk Damsgaard, Henrik Dalum, Linda Gjaldbæk Hansen,	X			Viborher.dk
8	PRM / Ny undersøgelse: Børn vil gerne være med til at lave mad	Line Munk Damsgaard, Henrik Dalum, Linda Gjaldbæk Hansen,	x			Newsbreak.dk



## Bilag 6: Spørgeguide til brug ved ”Madskoler Callcenter”

Hensigt	Stikord	Tale/spørgsmål
<i>Præsentation af dig som frivillig kontaktperson samt formålet med opkaldet</i>	Hvem er jeg?	Navn + arbejder hos L&F, for Madskoleprojektet
	Hvorfor ringer jeg til dig i dag?	Jeg ringer til dig for at høre, hvordan jeres første dag på Madskolen går / er gået?
<i>Den første Madskoledag</i>	Hvordan er det gået i dag?	Hvordan er den første Madskoledag gået overordnet? Har der været nogen udfordringer?
		Er alle Madskoleinstruktører og børn dukket op i dag?
		Er der nogen børn med særlige behov? Har I styr på dem – noget I er i tvivl om?
		Hvordan gik indkøbet? Har I hentet de sponsorerede fødevarer?
		Har I alt materiale?
		Er ansvarsområderne for ugen blevet fordelt, så alle Madskoleinstruktører har nogle?
<i>De kommende Madskoledage</i>	Ekskursionen om onsdagen	Har I nået alt, hvad I havde forventet/håbet?
	Familearrangementet om onsdagen	Er I klar til ekskursionen senere på ugen? Er der styr på transporten derhen?
<i>Øvrige kommentarer/spørgsmål</i>	Evt.	Er der styr på familiearrangementet på torsdag?
<i>Afrunding</i>	Mulighed for at stille yderligere spørgsmål ved behov	Er der noget andet, som I er i tvivl om eller gerne vil snakke om?
		Husk at I altid kan kontakte jeres 4H konsulent, hvis der er noget I er i tvivl om. Madskoletelefonen 33394277 er også åben. Kan I ikke få fat i nogen eller er det akut, så ring til Line Munk Damsgaard på 27245622 (om aftenen bedes man sende sms).